

Apskaičiuota, kad sistemos įrengimui reikia nuo 5 iki 10 milijonų dol. Ir 5 metų laiko. Ir tai bus dar labai plonas Amerikos miestų apsaugos skydas. Sistema susideda iš priešo raketos registruojančių radarų ir jas pasitinkančių ir naikinančių atominiai ginkluotų antiraketinių raketų.

Kalbama, kad turimos tam reikalingi amerikinės raketos ne visas rusiškas raketas galėtų sunaikinti, bet pakankamos sunaikinti kinokas.

Pastangos išgauti Lietuvos pripažinimą

Lietuva prof. dr. David disertacijoje (2)

JONAS JASYS,
NEW LONDON, CONN.

Artėjant 1920 metų prezidento rinkimams, Vinikas, tvarkęs demokratų partijos centro lietuvių skyrių, gegužės mėn. parengė du memorandumus, kuriuose nurodė, kad lietuvių balsų svarbą ir pabrėžė, kad demokratų, pripažindami Lietuvą, parodytų politinę išmintį. Valst. sekr. Colby pasiuntė jam 1919 spalio 15 atsakymo nuorašą, kur buvo rašoma, kad būtų neteisinga ir neprotinga pažeisti Rusijos nedalomumo principą, o kiti departamentų pareigūnai išskėlė klausimą, ar nereikėtų Viniką už aktyvų dalyvavimą partinėje politikoje pabausti, nes Vinikas tada buvo ir Lietuvos misijos Amerikoje narys. Į jo lapkričio 2 prašymą pripažinti Lietuvą valstybės d-tas visai neatsakė.

1920 m. Amerikos lietuviai parengė milžinišką petičiją, pareikšiančią, kodėl Lietuva turėtų būti pripažinta, ir bandė įteikti ją Wilsono administracijai "daugiau kaip milijono lietuvių kilmės asmenų" vardu. Jiem iš anksto buvo pažadėta, kad jie bus su ta petičija priimti per 24 val., kai tik paprašys. Tačiau, kai spalio 22 jie paprašė audiencijos spalio 28-tai dienai, audiencija buvo atšakyta, nurodant, kad sekretorius iki po rinkimų bus labai užimtas. Kai demokratų rinkimus pralaimėjo, tai lietuviai apsisprendė petičiją sulaukyti ir įteikti ją pavasarį naujai administracijai.

Lietuviai pasisamdė Mc Adoo, Cotton ir Franklin firmą, norėdami efektyviau pateikti savo aspiracijas Amerikos vyriausybei. McAdoo, buvęs Wilsono izdo sekretorius, pasiuntė valst. sekretoriui du ilgus raštus, išdėstydamas visus motyvus už Lietuvos pripažinimą ir suminėdamas ją pripažinusias valstybes, bet Wilsono valst. sekr. Colby į juos net neatsakė.

Baltijos reikalų komisija
1919 balandžio 28 Paryžiaus taikos konferencijoje, po to, kai lietuviai atsisakė lenkų reikalų komisijoje diskutuoti sie-

ny klausimą, buvo įsteigta Baltijos reikalų komisija. Amerikos atstovu jona buvo paskirtas Samuel E. Morrison, 31 m. amžiaus, daug žadas Harvardo universiteto profesorius, Amerikos delegacijos ir jos rusų skyriaus narys. Jis jau nuo kovo mėn. buvo giliai susirūpinęs Baltijos tautų likimu ir užsidedęs jų rei-

kalu. Buvo įsitikinęs, kad vienintelė rusų teisė į tas neslaviškas tautas buvo tik jų nugalėjimas ir pavergimas. Jis dar kovo 28 parašė Amerikos delegacijos teisių skyriui raštą, noredamas iširti, ar negalima

būti jų pripažinti, neužgaunant būsimosios Rusijos valdžios teisių, bet ir nepalikant jų tos valdžios "veto" malonei.

Vos tik paskirtas Baltijos komisijon, nelaukęs posėdžio, susitiko su Robert Lord, Amerikos delegacijos lenkų skyriaus viršininku, ir tą patį dieną parašė Amerikos taikos komisijai rekomendaciją "tuojau imtis akcijos" Baltijos kraštų reikalui: vyriausiai tarybai pripažinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybę, taikos sutartyje garantuoti, kad Vokiečiai atsilygins Lietuvai reparacijomis ir kt. Dar Amerikos delegacijai į tai nereagavus, Morrison, Lord ir Britų Sir Esme Howard balandžio 30 panašias rekomendacijas pasiuntė užsienio reikalų ministerių tarybai. Amerikos valst. sekr. Lansingui tai buvo staigmena. Jis paprašė posėdį atidėti, o vėliau paprašė memorandum nesvarstyti, nes jis neturėtų Amerikos delegacijos pritarimo.

Tai buvo didelis smūgis Morrisonui ir jo puoselėtom Baltijos valstybių viltim. Pirmame komisijos posėdyje jis pareiškė pasitraukęs iš Amerikos delegacijos, bet buvo paprašytas pareiškimą atsiimti, nes buvo bijomasi, kad, jį pasekus ki-

tiem delegacijos nariams, taikos sutartis galint atsidurti pavojui. Užglostant reikalą, jam buvo pakelta alga už "excellent services".

Gegužės 9 užsienio reikalų ministerių posėdyje Britai pasiūlė pripažinti "de facto" Estiją. Lansingas prieštaravo, kad būtų dalinama Rusija, ir Britų Balfour siūlymą atsiėmė. Morrisono nepasitenkinimas augo, ir jis parašė agresyvią atsistatydinimo laišką, kuris birželio 12 buvo atmetas. Po keturių dienų jo kitas, diplomatiškesnis, raštas buvo priimtas. Anot dr. David, "Morrisono nusistatymas Baltijos kraštų atžvilgiu nesiderino su Wilsono ir jo valdžios nusistatymu. Morrisonas vėliau (New York Times, 1919 lapkričio 30 ir gruodžio 2) kaltino, kad Amerika du kartus užbloko sąjungininkų žygių pripažinti taikos konferencijoje Baltijos valstybes "de facto".

Liepos mėn. Baltijos komisija rekomendavo vyr. sąjungininkų tarybai paskelbti deklaraciją, kuria ji užtikrintų Baltijos valstybių laisvę, jei įsisteigų Rusijos valdžia. Rekomendacija buvo atmeta ir komisija pabartta, kad nesilaiko bendros politikos, o tik yra linkusi favorizuoti Baltijos valstybių pripažinimą.

(Bus daugiau)

Šv. Ona, liaudies skulptūra iš Židikų valsčiaus, Mažeikių apskritys

APIE KĄ TURIME SAU PATIEM KALBĖTI

(Tąsa iš pereinamo numerio)

A. MASIONIS,
EAST PATERSON

Antroje sugestijoje Elta mini, kad "okupantas sistemingai persekiojo ir tebepersekioja Lietuvos dvasininkus ir tikinčiuosius. Atėmė iš jų maldos namus ir uždarė vienuolynus, viską iš jų pasisavinamas. Kovodamas prieš religiją, okupantas visokiom priemonėmis kliudo naujų dvasininkų paruošimą ir priaugančios kartos religinį auklėjimą."

O kas gi darosi čia? Imkime vėl tokį patį laiko tarpą, t.y., maždaug nuo 1949 m., kada pati didžiausia banga naujų ateivių siūbelėjo į šį kraštą, iki šių 1969 m. Vėl 20 metų laikotarpį. Atvykę rado me čia apie 123 lietuviškas parapijas, o dabar naujaisiais statistikos daviniais jų yra likę tik 96, vadinasi, beveik 22 nuosimčiai, t.y., daugiau negu penktadalis visų mūsų lietuviškųjų parapijų taip pat dingio. Daugiau negu viena parapija per metus.

Dėl to kaltiname čia gimusius kunigus, klebonus, vyskopus, net popiežius, bet vis dar kažkaip nedrįstame pažūrėti teisybei ir akis ir paieškoti kaltininkų savųjų tarpe, tarp tų, kurie, nusirašydami save iš lietuvių tarpo, iš lietuviškos veiklos, emė ir nusirašė save ir iš lietuviškos parapijos. Tada toks lietuviškųjų parapijų sumažėjimas jau pasidaro visai normalus ir visai suprantamas. Gamta tuštumos nemėgsta. Išėjo vieni, atėjo kiti.

Bendras, labai dažnai girdimas priekaištas yra, kad klebo-

nai nesirūpina lietuviškumu, neruošia vaikų lietuviškai prie pirmos komunjijos, apkarpo lietuviškas pamaldas arba nenori jų visai duoti ir pan. Tokie argumentai yra tik savęs teisinimas. Dabar ekumeniniai laikais pasauliečiams jau duota daugiau balso ir teisių parapijose. Kodėl tuo nepasinaudojame? Kodėl nepasiunčiame pas kleboną delegacijos ir nepareiškame, kad vaikų ruošų prie pirmos Komunjijos lietuviškai arba įvestų daugiau lietuviškų pamaldų?

Kodėl esame drąsūs kalbėti tik už akių? Dažnai pasitaiko, kad tokius priekaištus daro tie, kurie prie parapišės veiklos mažai tepasidėdė, parapiją mažai teremia ir į pamaldas tepasirodo du tris kartus per metus, didžiųjų švenčių metu, visą tą savo neveiklumą pateisindami, tuo, kad, girdi, parapijoje jau nėra jokio lietuviškumo, tai ar ne vistiek į kokią bažnyčią eini, svarbu, kad eini.

O kas gi yra parapija? Parapija yra bendruomenė, parapija — tai mes. Ji ir nėra lietuviška, kad mūsų ten nėra. Kai mūsų suolas palieka tuščias, ji atsideda italas, portorikietis, negras, ir jie kai kur jau šnai ruoja lietuviškose parapijose ir jų buvusius šeimininkus, ir tuos, kurie tas parapijas steigė, kurie bažnyčias statė, nes tie šeimininkai jau atsidūrė mažumos pusėje. Užpildykime savas bažnyčias patys, lietuviškai mels-

kimės, giedokime, dalyvausime aktyviai visuose parapijų rengimuose, jas patys išlaikysime, ir bus jos lietuviškos.

Toliau Elta tam pačiam skyrelyje sako, kad "okupantas visokiomis priemonėmis kliudo naujų dvasininkų paruošimą ir priaugančios kartos religinį auklėjimą". Pas mus religiniai reikalai yra irgi tiesiog apvertkinoj padėtyje. Jei mūsų vaikai lanko parapišes mokyklas ir katalikiškas gimnazijas, jie paruošiami sąmoningam religiniam gyvenimui ir savo religiją praktikuoja sąmoningai, bet jei jie eina į viešąsias mokyklas, jie negauna ten ne tik religinio, bet apskritai jokio dorovinio auklėjimo, nes ten ten Dievo vardas įstatymu uždraustas mirties klaseje, o mokytojai net įspėjami, kad jie pasamdė mokyti, o ne moralizuoti. Jau aštunti metai dirbu viešojoje gimnazijoje, turiu pakankamai patyrimo ir drąsiai galiu daryti tokį teigiamą.

Jei tėvai yra katalikai, bet leidžia savo vaikams ne į katalikiškas mokyklas, bet į viešąsias, Bažnyčia reikalauja, kad šeštadieniais ar kitomis dienomis jie leistų savo vaikus į religines pamokas prie savų parapijų. Bet kiek tėvų šią atsakomybę pareigą atlieka? Dėl to daugelio mūsų jaunosios kartos žmonių religinis auklėjimas ir sąmoningumas priliję su šiais septynių metų vaiko religiniam išauklėjimui, nes jie tuomi nepasirūpino jo tėvai, jei jis nepriklausė jokiai religinei ar idealistinei organizacijai, tai visos jo religinių žinių бага-

žas ir yra tik tokio dydžio kiek jis jų gavo, kai buvo rengiamas prie pirmosios Komunjijos. Dėl to daugelis mūsų jaunuolių ir universiteto studentų, susidūrę gimnazijos ar universiteto suole su liberalinių ar ateistinių pažintų draugais ir pradėję diskutuoti pasaulėžiūrinius ar religinius klausimus, nėra visiškai pasirošę, neturi argumentų ir taip vėliau atšala nuo savo ir taip menko tikėjimo ir jį net visiškai praranda.

Dėl to nėra šiame krašte mūsų lietuviškoje visuomenėje ir, kiek reikia, pašaukimų ir kunių ir vienuolių. Jei nori ką pamėgti, pamilti, reikia tai daugiau ar mažiau, pažinti. Nėra pakankamo religinio auklėjimo, gilesnio pažinimo, įsijautimo, nėra ir pašaukimų ir dvasinį gyvenimą.

Verkiame, kad Lietuvoje yra uždarytos 405 bažnyčios ir koplyčios ir jau likę tik 581 veikianti, bet ar pagalvojame kada nors, kad ir čia, pas mus, jei viskas taip eis ir toliau, netolimoj ateityje turės būti nurašyta ir daugiau lietuviškų bažnyčių, ir vien dėl to, kad truks lietuvių kunigų, o apie kunigų priauglio paruošimą Lietuvai dabartinės sąlygos negali būti kalbos. Jei, pav., šiandien Lietuva taptų laisva, tai ne visas tas uždarytas 405 bažnyčias ir koplyčias būtų imama tuoj pat atidaryti, nes jau šiandien nebūtų kas jas visas aptarnautų, o kas bus toliau, kai dar daugiau kunigų Lietuvoje išmirs.

Turime, pasakys ne vienas, Romoje šv. Kazimiero kunigų seminariją, turime gi dar kunigų laisvajame pasaulyje. Šv. Kazimiero seminarijai irgi reikia pašaukimų, jų reikia iš čia, iš laisvojo pasaulio lietuvių, iš mūsų tarpo. Ir jų nėra. Kunigai gi, kurie yra laisvajame pasaulyje, yra čia reikalingi. Net jeigu jie gautų ir norėtų grįžti, jų sąžinė jiems neleistų palikti savas parapijas šiame krašte kitataučiam.

Štai antra be galo svarbi problema, apie kurią turim nuolat sau kalbėti, ypač tokių didesnių susibūrimų metu, kaip Vasario 16-ji ir kitos didesnės šventės ir minėjimai, ir ieškoti būdų, kaip ją išspręsti, nes religija yra be galo svarbus veiksnys ne tik pavienio lietuviui, bet ir visos mūsų tautos gyvenime.

Kokių bebūtumėm pažintų ar įsitikinimų, visi pripažinsime, kad parapija buvo ir dar tebėra didžiausia lietuviška tvirtovė, atlaikiusi ir dar tebeatlaikanti visokias nutautinimo bangas. Visas tautinis ir kultūrinis mūsų gyvenimas vis dar sukasi aplink parapiją. Parapijų salėse vyk daugiausiai vyksta mūsų visokie minėjimai, šventės, koncertai, pramogos, čia dirba daugiausiai ir mūsų šeštadienines mokyklas, čia yra vienintelė vieta, kur mes patys kas sekmadienis susitinkame, pasimatome, pasidaliname mintimis. Visų mūsų šventa pareiga yra šią tvirtovę ginti ir ją toliau išlaikyti.

Penktame skyrelyje Elta mum pataria priminti kitiems, kad "okupantas iš pagrindų pakeitė buvusią Lietuvos mokyklų sistemą, išbraukė iš mokyklų programų Lietuvos istorijos ir geografijos dėstyimą... Lietuvių kalbos ir ypač literatūros istorijos dėstyimo programa irgi verčiama siaurinti ir užleisti daugiau vietos rusų kalbai ir literatūrai".

Lygiai tą patį turime ir čia. Ir čia mokyklos visai nepanašios į Lietuvos mokyklas, nemokomi mūsų vaikai amerikoniškose mokyklose nei Lietuvos geografijos nei istorijos. Lietuvių kalba ir literatūra bei literatūros istorija čia ne siurinama, bet visai nedėstoma.

Mes, žinoma, dėl to visai nesijaudiname. Gyvename sveltiname krašte ir negalime to reikalauti, nei apie tai svajoti. Bet užtat šiame krašte mes galime turėti savas lietuviškas mokyklas ir mokyti jose savo kalbos ir literatūros, ir istorijos, ir geografijos, ir savų dainų ir savų tautiškų šokių, ir visko, ko tik mes norime.

Turime lietuvių pranciškonų vedamą net lietuvišką berniukų gimnaziją Kennebunkporte. Ten laisvai dėstoma lietuvių kalba ir liuanistika, veikia lietuviškos organizacijos ir lavybų būreliai. Deja, lietuviai tėvai neatsiunčia tiek mokinių, kiek gimnazija gali paruošti. O sąlygos tikrai prieinamos.

Daugelyje mūsų kolonijų šeštadienines lietuviškas mokyklas vadiname "vargo mokyklomis", bet jos yra mūsų, yra savo, o kas svarbiausia, jos yra laisvos.

(nukelta į 4 psl.)

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Sutelkia garbingas laido tuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. Virginia 7-4499.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška koplyčia šermainis dyka. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

JOSEPH GARSZWA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios koplyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned. A. J. Ballon-Baltrunas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni koplyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MARKET 2-5172. Paruošiamas garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

N. F. WALKER, Inc. Laidotuvių direktoriai. Daug vietos automobiliams statyti. — 87-34 80th Street Woodhaven, N.Y. 11421, (212) MI 2-4343 ir 2039 Merrick Ave. Merrick, N.Y. 11566 (516) FR 8-0303.

RIMOS IR JUOZO BRUZŲ vienintelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiajame New York, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčiai (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

ANDRIUS ARMONAS, statybininkas — Long Islande stato įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Palmė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Šermos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radziunas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5838.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

JUOZO MISIŲNO GERIMŲ KRAUTUVĖ — Galima gauti įvairiausių rūšių amerikiečių ir importuotų gerimų. Didžiausias pasirinkimas degtinėms ir vyno. 103-55 Lefferts Blvd. Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. VI 3-3544.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ, Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna. • Trečia nauja, moderniška krautuvė atidaryta 84-04 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. — VI 9-5077.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užsikite ir įsitikinsite!

C. A. VOKET — LIETUVIŠKAS ADVOKATAS — 41-40 74th Street Jackson Heights, N.Y. NE 9-6620.

ANTANAS J. SAVELSKIS — lietuvių advokatas — 80-30½ Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 849-1060, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

GREITOJI PAGALBA. Nenustmink, gausi pagalba. Ilgai laukti vaistai nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau gaunami. Tai Deksnio mostis, dabar vadinama "Ree-Leef Rub". Dėžutės 4 uncijų 3 dol., 8 uncijų 5 dol. Persiuntimui pridėdama 50c. Kreiptis: Royal Products, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104, arba į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

PARDUODAMA VAISTŲ LABORATORIA ir ofisas. Plačiai žinomi vaistai bel mostis nuo reumatizmo. Labai pelninga įmonė. Rašyti: P. Deken, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104.

Tel. (212) 497-8865

Alfa Jeweler
A. OSELIUS
Garantuotas laikrodžių taisymas
Aukso, platinos žiedai su deimantais • Viso pasaulio įvairūs laikrodžiai • Puikūs importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterim.

Charm Beauty Shoppe
REGINA OSELIENE — Tel. 497-8865
Pusmetinis sušukavimas. Kirpimas. Stilizavimas.
Plaukų dažymas
267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

Tel. (212) 441-3110 / 896-7743

BESTWAY TRAVEL AGENCY
Kelionės plačiame pasauly
WILLIAM R. BEST
84-14A Jamaica Avenue
Woodhaven, N.Y. 11421

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

NEW YORK CHICAGO

LITAS Investing Co., Inc.
specializuojasi nekilnojamo turto, trumpalaikių paskolų, akcijų biržos ir kitose srityse. LITO bendrovė Jūs kviečia investuoti indelių formoje. Už indelius mokamos aukštos palūkanos. Investavimo arba paskolų reikalais prašome kreiptis:
LITAS INVESTING CO., INC.
86-01 114th Street Richmond Hill, N.Y. 11418 — Tel. 212-441-6799
2422 West Marquette Rd. Chicago, Ill. 60629 — Tel. 312-476-2242
Visais apdraudais ir nekilnojamo turto klausimais prašome kreiptis į
LITAS SERVICE CORPORATION
94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421 — Tel. 212-847-5522
Pilnas draudimo patarnavimas — namams, mašinoms, gyvybei ir k.
Chicago Rome Paris München Los Angeles: Atostogos Suvažiavimai
LITAS Travel Service yra pasirošius Jums patarnauti nežūrint kur ir kada keliautumėt. LITAS Travel Service parūpins bilietus, padarys reikiamas rezervacijas, patars kur geriausia atostogauti, kur apstoti, kuriuo laiku ir iš kurio aerodromo arba uosto patogiausia išvykti. Patarnavimai yra visiškai veltui. — LITAS Travel Service talkina išskviečiant gimesis iš Lietuvos, atostogom ar nuolatiniam apsigyvenimui, RUOSIATĖS KELIONĖN ?.. Nepamirškite
LITAS TRAVEL SERVICE
94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421 — Tel. 212-847-5522
SEKMININGOS KELIONĖS!

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų.1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS
Second-class postage paid at Brooklyn Post OfficePublished semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.

Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisydo savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai
saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai
išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Vasario Šešiolikatajai

Lietuvos Taryba prieš penkiasdešimt vienerius metus Lietuvos sostinėje Vilniuje pasirašė Vasario 16 d. Aktą, išreiškiantį lietuvių tautos lūkesčius ir politinę valią, atkuriantį ilgą laiką nepriklausomos Lietuvos valstybę ir sudarantį būtinas sąlygas lietuvių tautos kūrybinei galiai skleistis. Lietuvių tautos žodis, tartas Lietuvos Tarybos lūpomis ir įvykdytas kraujo auka, virto kūnu — atsikūrė laisva nepriklausoma demokratinė Lietuva.

Jau ilgas laikas, kaip lietuvių tauta mini Vasario Šešiolikatos Aktą be džiaugsmo, nes beveik prieš trisdešimt metų hitlerinės Vokietijos ir bolševikinės Rusijos sąmokslas (Ribbentropo-Molotovo 1939 metų susitarimai ir slapti protokolai) sužlugdė Lietuvos valstybę ir įstūmė lietuvių tautą į istorijoje dar negirdėto nuožmumo priespaudą.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, bylodamas už lietuvių tautą, atimtą balso, Vasario Šešiolikatos sukakties proga kreipiasi į lietuvių Sibiro tremtyje, pavergtus Lietuvos žemėje ir laisvame pasaulyje.

I tolimąsias sovietinės imperijos sritis ištremtiesiems broliams trokštam stiprybės išverti žiaurias tremties sąlygas; pavergtoje tėvynėje esantiems — patvaros atsispirti priespaudai, ryžto ir įstangos išlaikyti gyvą Lietuvos valstybingumo mintį ir stingrią iš priespaudos išsivadavimo viltį.

Laisvuosius lietuvius ir jų organizacijas kviečiam spieštis apie Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą Lietuvos vadavimo darbe ir visokeriopai jį remti. Mums, laisviems lietuviams, nepakanka išlaikyti praejusį — Lietuvos Laisvės Kovos — metų veiklos apimtį ir ly-

Vyriausias Lietuvos
Išlaisvinimo Komitetas

Gelgaudų piliis prie Jurbarko, statyta 16 amžiuje

Užverčiant paskutinį 1968 metų puslapi, mintys skrieja prie tų, kurie buvo itin brangūs ir atmintini praejusių metų eigoje. Tarp daugelio veidų, širdžiai mielių ir artimų, ypatingai ryškus lieka manyje prelato Liudviko Mendelio paveikslas. Jis kuklus. Neturi laiko apie save galvoti nei noro save kelti. Todėl jo dvigubas jubiliejus, būtent, 70 metų amžiaus ir 40 metų kunigystės, atšvęstas 1968, praėjo beveik nepastebėtas.

Darbininkas gražiai ir vertai paminėjo 60 amžiaus sukaktį kai kurių mūsų kultūrinių. Jie buvo paminėti po prasminga antrašte: "Jį pagimdė Lietuva". Manau, jog ir prelatas L. Mendelis yra nusipelnęs būti paminėtas po tuo pačiu titulu: "Jį pagimdė Lietuva". Kaip dr. A. Maceina, dr. A. Damušis, taip ir prel. L. Mendelis priklausio prie didžiųjų mūsų tautos sūnų. Visa Lietuva jais pagrįstai gali džiaugtis ir didžiuliuoti.

★

Prel. L. Mendelis gimė Lietuvoje, Šiauliuose, 1898 balandžio 18. Šiauliuose jis pralaido savo kūdikystę ir vaikystę. Kai Liudvikas buvo dvylikos metų, tėvai su šeima išemigravo į S. Ameriką. Įsikūrimas šiam turtingame, bet svetimame krašte buvo sunkus.

Liudvikas buvo vyriausias sūnus, ir nors jis buvo dar tik vaikas, buvo priverstas dirbti drauge su tėvu, kad galėtų išmaitinti gausią šeimą. Prel. L. Mendelis išaugo septynių vaikų šeimoje: keturi broliai ir

Ir jį pagimdė Lietuva

Prel. L. Mendelio dviguba sukaktis

PREL. L. TULABA

trys seserys. Pradžioje teko dirbti anglių kasyklose Pennsylvanijoje, prie Pittstono. Berdždamas Liudvikas mokėsi. Naktį dirbdavo, o dieną lankė mokyklą. Tai pareikalavo didelės aukos ir geležinio ryžto.

Nežiūrint visų sunkumų ir net sunkaus sužeidimo kasykloje, Liudvikas 1916 birželio mėnesį gavo Wilkes Barre St. Mary's High School baigimo diplomą. Tuo metu tėvai su šeima jau buvo išsikėlę iš Pennsylvanijos į New Yorko valstiją, kur netoli Uticos buvo nusipirkę ūkį.

Jaunasis Liudvikas negalėjo tęsti toliau aukštesnio mokslo, kadangi tėvai buvo reikalingi jo pagalbos ūkyje. Jis ir tėvai tačiau pamatė, kad šeimai jis galės daugiau padėti dirbdamas ne ūkyje, bet susirasdamas pelningesni darbą kurioje nors imonėje ar įstaigoje. Grįžo taigi atgal į Wilkes Barre ir čia susirado darbą draudimo įstaigoje. Per ketverius metus entuziastingai ir nepaprastai sėkmingai atliko apdraudos rinkėjų darbą.

Nors profesinis darbas ne daug palikdavo jam laisvo laiko, vienok Liudvikas neapleido mokslo. Jis ir toliau jį tęsė vakarais, studijuodamas Wilkes Barre veikiančioje Wharton School of Finance, kuri buvo Pennsylvanijos universiteto padalinys. Mokyklą baigė 1920. Tais pačiais metais Mendelių šeima pardavė ūkį ir persikėlė į Wilkes Barre, kur tėvas gavo gerą dailidės darbą. Šeima jau nebebuvo reikalinga Liudviko pagalbos. Ši aplinkybė įgalino jį tęsti mokslą ir siekti to idealo, kuris jį žavėjo nuo vaikystės, kai dar Šiauliuose tarnaudavo mišioms, būtent, kunigystės.

1920 įstojo į Mount St. Mary kolegiją Emmitsburge, Marylando valstijoje. Nors amžiumi Liudvikas buvo kiek vyresnis už kitus ir jo mokyklinis pasireiškimas, dėl sąlygų, kuriose jis mokėsi, neišvengiamai turėjo spragų, vienok Liudviko gabumai leido jam jau antrais metais būti pirmuoju klaseje, o kolegiją baigiant, gauti visas penkias skirtingas premijas. Tai atkreipė į jį dėmesį Baltimorės arkivyskupo, kuris dalyvavo mokslo baigimo iškilnėse. Ar-

Prel. L. Mendelis, Baltimorės lietuvių šv. Alfonso parapijos klebonas

čia teikė jo sielai dvasinio turto nemažiau negu garsųjų profesorų, būsimų žymių kardinolų ir Bažnyčios vadų, kaip D. Tardini, E. Ruffini, P. Agagianian ir k., paskaitos. Vasaros atostogas Liudvikas išnaudojo Europos, vadinamo seno pasaulio, pažinimui. Per tris vasaras jis apkeliojo Italiją, Prancūziją, Vokietiją, Austriją, Belgiją, Olandiją, Angliją ir k. Paskutinę vasarą, būdamas jau kunigas, jis aplankė Lenkiją ir Lietuvą. Senoje tėvų žemėje jis aukėjo ir pirmąsias iškilmingas mišias.

1928 sausio 15 išaušo laimingoji, seniai Liudviko laukta

diena, kurią jis buvo išventintas kunigu. Šią dieną jis laiko reikšmingiausią savo gyvenime. Ji jam visada yra šventa, Dievo skirta diena. Nuo tos dienos šiandien, kai rašau, yra suėję lygiai keturiasdešimt vieneri metai. Keturiasdešimt vieneri metai Liudvikas tarnauja Dievo altoriui.

1928 metų pavasarį kun. Liudvikas išlaikė egzaminus ir gavo teologijos daktaro laipsnį aukščiausiais pažymiais. Prieš grįždamas į Ameriką, kaip jau esame minėję, jis nuvyko į Lietuvą ir tenai aukėjo pirmas iškilmingas mišias. Jas aukėjo liepos pradžioje Viekšniuose, kur gyveno motinos brolis Pranas Pocius. Nepriklausoma Lietuva jaunam kunigui Liudvikui Mendeliui padarė didelį įspūdį. Jis aplankė gimines. Visur jį stebino didelis lietuviškas vaišingumas. Po trijų savaitių viešėjimo Lietuvoje, liepos pabaigoje, jis leidosi atgal į Ameriką. Čia jo laukė tėvai ir giminės ir laimė, kurią išgyvena kiekvienas išventintas kunigas, grįžęs pas savuosius. Pirmas iškilmingas mišias Amerikoje jis aukėjo Wilkes Barre šv. Trejybės lietuvių parapijos bažnyčioje.

Laikas bėgo, kaip sraunus kalnų upės vanduo. Miela buvo būti su savaisiais. Bet laukė darbas. Baltimorės arkivyskupas jį skyrė vikaro pareigoms į šv. Alfonso lietuvių parapiją Baltimorėje, kad padėtų senukui klebonui kun. Juozui Lietuvninkui. Į naują paskyrimo vietą kun. Liudvikas atvyko 1928 rugpjūčio 31. Jo čia laukė iškilmingas priėmimas, dalyvaudant visai parapijai bažnyčioje ir saleje.

Baltimorė ir šv. Alfonso parapija kun. Liudvikui buvo nepažįstamos. Kun. J. Lietuvninko tėviškoje globoje naujas kunigėlis pamažu įsitraukė į parapijos aplinką ir darbą. Nors ir buvo gabus, nors ir buvo pasipuošęs teologijos daktaro laipsniu, bet praktiškame parapijos darbe kun. Liudvikas pastebėjo savyje eilę trūkumų, kuriuos stengėsi tuoju užpildyti. Pirmiausia jis pastebėjo, jog turėjo pasitobulinti lietuvių kalboje, kad galėtų taisyklingai lietuviškai pamokslus skaityti. Išstius dujus metus jis mokėsi. Išmoko tikrai gerai kalbėti ir rašyti lietuvių kalba. Nūdien jo lietuvių kalbos žinojimas yra toks pat, kaip ir tų, kurie yra baigę aukštąjį mokslo nepriklausomoje Lietuvoje.

(Bus daugiau)

JONAS JASKAUSKAS

LEMTINGOS
DIENOS

APYSAKA

(22)

Adomas irgi pasakė savo gatvę, bet moteris sakė jos nežinanti. Jos žentas tai, tur būt, žinąs. Jis jau gavęs darbą prie geležinkelio ir išrūpinęs jai traukinių važiuoti leidimą. Duktė po kelionės esanti labai suvargusi, su mažiu kamuose likus. Važiavę net keturias savaites, kol Vilnių pasiekė. Petrapilį dabar esąs tikras badas. Bet ir Vilniuje visko trūksta. Kaimuose tai dar galima gauti. Pradėjo rodyti, ką pirkto, kiek už ką mokėjo.

Besikalbėdami privažiavo Vilnių. Adomas, išlipdamas iš traukinio, pajukavo:

— Jūsų dukraitė labai santūri. To negalėčiau pasakyti apie jus. Moteris, kiek sumišusi, pasiteisino:

— Tai jau čia nebe Rusija, ir, aš manau, ponai esat geri žmonės.

— Tiesa, čia nebe Rusija, bet blogų žmonių pasi-taiko visur.

Priėjo prie eilės vežikų, kurie, sėdėdami kariatose, lenkiškai šaukė žmones, siūlydami savo patarnavimą. Jaunuoliai, nekreipdami dėmesio į jų šūkavimus, staptelėjo prie vieno jauno vaikinio, sėdinčio ramiai ant pasotės, ir lietuviškai paklausė:

— Ar žinai gerą viešbutį?

Jis žinąs ir galįs nuvežti. Tada ir kiti vežikai, kurie tik lenkiškai kalbėjo, prašneko lietuviškai, žadėdami juos nuvežti į geriausią Vilniaus viešbutį. Į jų pakartotinius siūlymus jaunuoliai nekreipė dėmesio — susėdo

ir nuvažiavo. Juo labiau, kad šio ir arklis buvo geresnis už kitų.

— Kodėl pats žmonių nešauki, o lauki, kol patys ateis? — paklausė Adomas.

— Tame "koncerte" nedalyvaudamas, daugiau laimiu. Žmonės nemėgsta, kai juos kas tampo.

— Bet jie visi kalbėjo lenkiškai. Ar jie lenkai?

— Tokie jie lenkai, kaip ir aš. Visi vietiniai moka abi kalbas, tik kažkodėl vis pirmiau stveriasi lenkiškos.

— Ar Vilnių gerai žinai? — paklausė Adomas.

— Kaip savo kišenę.

— Kiek imsi už valandą, jei rytoj mus po jį pavėžinsi ir aprodysi?

— Tokio atsitikimo aš dar neturėjau... Jeigu dešimties markių už valandą ponams negaila?

— O kiek mokėti dabar?

— Kiek ponams negaila.

— Penkių markių užteks?

— Labai ačiū! O kaip dėl rytdienos?

— Atvažiuok prie viešbučio lygiai antrą valandą. Galėsime važiuoti.

— Atvažiuosiu! — Paragino arklį ir nuvažiavo.

Juodu gavo erdvą kambarį su dviem švariai paklotom lovom. Nors sienos seniai remontą mačiusios, bet švarios, nenusilupinėjusios. Iš kambario durys į balkoną. Nuo jo matėsi Aušros Vartų Marijos paveikslas, o žemai Aušros Vartai. Gatvė be pertraukos klūpėjo žmonės: vieniems nuėjus, atsiradavo kiti, ir taip be pailovos.

Apsitvarkę po kelionės, išėjo apačion į restoraną vakarienės. Gavo staliuką civilių skyriui. Didesnė restorano pusė palikta pravažiuojantiems kariams. Pro stiklines duris matėsi ir antroji patalpos dalis, tačiau visai tuščia, nes pravažiuojančių vokiečių, bent tą dieną, viešbuty visai nesimatė.

Užsisakė karštą vakarienę, kuri nors liesoka, bet pagaminta skaniai. Po vakarienės dar užsisakė po puoduką kavos ir po stikluoką likerio.

Kai išėjo iš restorano, lauke jau buvo visai sute-mė, o gatvės apšviestos labai skurdžiai. Nuėjo aplankyti

Aušros Vartų. Kaip anksčiau, žiūrint iš balkono, taip ir dabar matėsi daug žmonių. Vyravo senyvo amžiaus moterys, bet buvo nemaža ir vyrų — vietinių civilių ir vokiečių karių. Tur būt, grįžusieji iš fronto atėjo pasimelsti prie Dievo Motinos ir padėkoti jai už išsaugotą gyvybę.

Pasimeldę ir dar kiek pasivaikščioję, juodu grįžo į viešbutį. Abiem rūpėjo rytoj anksčiau nueiti į Lietuvos Tarybą.

Lietuvos Tarybą greit surado, nes netoli jos ir būta. Ten kalbėjosi su daugeliu asmenų, bet konkretaus patarimo, ką ir kaip jie turėtų veikti, gyvendami provincijos užkampy, taip ir negavo. Gaudavo šablonišką atsakymą, kad reikia elgtis pagal vietos aplinkybes. Vokiečių, bent šiuo metu, pykinti esą dar neverta, nes tai gali pakenkti mūsų bendriems interesams. Apie ateities planus ar numatomus naujus įvykius niekas neaiškino. Gal neturėjo nė tikslo aiškinti: juk šie du vyrukai atvykę visai privačiai, niekieno neįgaloti, tad galėtų būti ir provokatoriai ar šiaip nepatikimi. Išvažiuodami į Vilnių, nė nepagalvojo, kad jais gali nepasitikėti. Jei būtų gavę kokį raštelį, kad ir iš vietinio klebono, jau būtų šis tas, o dabar... Viena, ką Adomas laimėjo, tai pažadą išsiųsti jo laiską į Petrapilį ir patikinimą, kad adresatas tikrai jį gaus. Adomas, čia pat atsėdęs, parašė laiską Olei ir įdavė jį išsiųsti.

Lankydami Lietuvos Taryboje ir kalbėdamiesi su daugeliu pareigūnų, susidarė įspūdį, jog ir čia dar niekas neturi tikros veikimo linijos dėl Lietuvos ateities. Vieni buvo įsitikinę, kad Lietuva bus atkurta, kaip laisva demokratinė valstybė, kiti manė, kad demokratinė santvarka jį atsikurti negalės, svajodami turėti savo karalių, net ir kandidatas jau numatytas, o buvo ir tokių, kurie norėjo jungtis su lenkais ir atgaivinti senus Liublino laikus.

Grįždami iš Lietuvos Tarybos, užėjo į vieną restoraną pietų. Valgydami pastebėjo nemažą žmonių grupę, prie sustumtų net trijų stalų. Vienas dalyvių, smarkiai įsikarščiavęs, rusų kalba įrodinėjo, jog Lietuvai bus geriausia ir net neišvengiama susijungti su Rusijos proletariatu ir drauge kurti federalinę sovietų respubliką.

Sis vaizdas dar daugiau sugadino ir šiaip gana drumstą jų nuotaiką. Papietavę grįžo į viešbutį ir, atvažiavus vakar sutartam vežikui, išvažiavo apžiūrėti Vilniaus įžymybių.

Rytojaus dieną grįžo namo nė kiek negudresni kaip atvažiavę. Gal net daugiau iškilo klausimų.

Kai papasakojo mokytojui Zarankai, ką Vilniuje girdėjo ir matė, visi sutarė tų įspūdžių draugams nepasakoti ir negadinti jų nuotaikos, kad nepasimestų ir neprarastų noro dirbti. Patys gi sutarė veikti taip, kaip protas ir nujautimas diktuos, nelaukiant iš niekur jokių patarimų ar nurodymų.

REIKŠMINGAS ŽYGIS

Po ano pirmadienio, kai Stefa atliko išpažintį, jos gyvenimo būdas pasikeitė iš pagrindų: kiekvieną rytą ir vakarą meldavosi, sekmadieniais eidavo į bažnyčią. Moterys, ją pažinojusios ir seniau bažnyčioje niekada nematydavusios, tokiu jos pamaldumu stebėjosi. Stebėjosi jos ir nunešusios pieno bei kiaušinių duoklę: seniau ji jas aprėkdavo, grasindavo skųsianti vokiečiams — dabar nieko nesakydavo, nors tik pusę privalo kiekio nunešus.

Francas pastebėjo, kad pieno ir kiaušinių pristatymas nuolat mažta. Mat, žmonės, pajutę šią atmainą, pradėjo ją išnaudoti. Kartą jis paklausė Stefą priežas-ties.

— Iš kur aš galiu žinoti? Gal karvės mažiau duoda pieno ir nebededa vištos, — atsakė Stefa.

Vokietis tik pakraipė galvą ir išėjo nieko nesuži-nojęs.

Šia atmaina džiaugėsi ir belaisvis Piotras. Seniau už bet kokį apsilaidimą ar neapsižiūrėjimą Stefa jį bardavo, o dabar niekada nepakeldavo balso ir visada maloniai, net draugiškai kalbėdavo; klausinėjo apie jo šeimą, tėvynę. Darbui užsibaigus, dažnai įpildavo į kibirą pieno, paduodavo keletą kiaušinių, liepdama pasidėti, kai su-tems, parsinešti į stovyklą sau ir kitiems draugams belaisviams.

— Tik žiūrėk, kad niekas nepastebėtų! — įspėda-vo.

(Bus daugiau)

INŽ. ANTANUI NOVICKIUI 75 METAI

Inž. Antanas Novickis — visada elegantiškas ir šmaikštus, lieknas, visada pasirengęs kiekvienam pažerti komplimentų, pajuokauti. Su šypsena, gera nuotaika jis prieina ir prie sunkių klausimų ir juos sprendžia nesinervindamas, nesikarščiuodamas, kitą išklaudydamas. Tad nenuostabu, kad inž. Antanas Novickis turi daug bičiulių, draugų, nes ir jis visiem draugiškas ir bičiuliškas.

Niekas nepasakytų, kiek jam metų. Reikia šauktis Lietuvių Enciklopedijos, kad būtų teisingas. Šiaip visi jam nubraukia 20 metų.

Tai yra laimė taip gerai ir jaunai atrodyti. O vis dėlto jis turi 75 metus! Jis dirba viską, dirba savo profesinį darbą, kai kiti tokio amžiaus jau laikosi įsikibę į meškerės kotą ar kur vargsta prieglaudose, pavargę, išsekę. Tokiu visai nėra inž. Antanas Novickis. Jis nei pensininkas, nei pavargęs. Jis pilnas geros nuotaikos, gyvybingumo.

★

Inž. Antanas Novickis gimė 1894 sausio 23 (senuoju stiliumi, naujuoju — vasario 4), Diržių kaime, Žemėlio valsč., ūkininko šeimoje. Gimnaziją baigė 1913 Mintaujoje, studijavo Rygos Politechnikos Institute, kuris pirmojo pasaulinio karo metu buvo perkeltas į Maskvą.

Karui einant, 1916 jis buvo mobilizuotas ir išsiųstas į frontą. Į Lietuvą grįžo 1918 ir buvo vienas iš pirmųjų savanorių.

Kovom dėl Lietuvos laisvės pasibaigus, jis buvo pasiųstas į Prancūziją, į karo inžinerijos mokyklą Versalyje. Ją baigė 1925. Grįžęs į Lietuvą, dėstė

karo inžinerijos dalykus karo mokykloje ir aukštuosiuose karininkų kursuose. 1926 buvo respublikos prezidento dr. K. Griniaus adjutantas, vėliau generalinio štabo IV skyriaus susisiekimo dalies vedėjas, tuo pat metu lektorius karo inžinerijos mokslo, 1930 metais apgynė diplominį projektą Vytauto Didžiojo universitete ir gavo diplomuoto statybos inžinieriaus laipsnį, 1931 pakviestas vyriausiu statybos inspektoriu. Tada iš kariuomenės išėjo pulkininko leitenanto laipsniu.

Būdamas vyriausiu statybos inspektoriu, rūpinosi statybos puoselėjimu, jos tvarkinimu ir visos Lietuvos pagražinimu. Dalyvavo Lietuvos inžinierių ir architektų sąjungoje, buvo ilgametis jos valdybos sekretorius, 1941 metų laikinosios Lietuvos vyriausybės susisiekimo ministeris.

Į vakarus pasitraukė su šeima 1944. Gyvendamas stovyklose, buvo aktyvus Bendruomenės kūrėjas, 1947-1949 Vliko vykdomosios tarybos kultūros tarnybos valdytojas.

Į JAV atvyko 1949, apsigyveno New Yorke. Dirba savo specialybėje ir, nežinodamas, turi gyvenimo sąlygų (turi žmoną Birutę, prikaustytą artričio prie kėdės 28 metus), randa laiko dalyvauti lietuviškame visuomeniniame gyvenime ir spaudoje.

Išaugino dukrą Zivilę ir sūnų Sigitą, kuris yra architektas, su žmona Kristina Paprockaite gyvena San Francisco ir augina 3 anūkius. Dukra Zivilė gyvena drauge su tėvais.

Sukaktuviniui inž. Antanui jo bičiuliai ir artimieji link — Ilgiausių metų!

Inž. Antanas Novickis ir Pranas Vainauskas Vliko posėdyje Baltų namuose New Yorke. Nuotr. V. Maželio

Du sukaktuvininkai

New Yorke visuomeniniame ir politiniame gyvenime aktyviai reiškiasi inž. Antanas Novickis ir Pranas Vainauskas, abu šiomis dienomis atžymėję savo gyvenimo sukaktis. Inž. A. Novickis vasario 4 sulaukė 75 metų amžiaus, teisininkas P. Vainauskas sausio 23 — 70 metų amžiaus.

Abu jie aukštaičiai, lankė Mintaujos gimnaziją, užėmė įvairias pareigas Lietuvos valstybėje, abu buvo laikinojoje vyriausybėje, abu ir dabar uoliai dirbaujasi bendruomenės labui. Čia juos ir drauge ir prisimename.

APIE KĄ TURIME SAU KALBĖTI

(atkelta iš 2 psl.)

Jeį tokias, lygiai tokias pat, mokyklas leistų okupantas atidaryti tėvynėje ir leistų tuos pat dalykus ir taip laisvai dėstyti, kaip mes čia juos galime dėstyti, reikia tikėti, kad mokinių nesutalpintų klasėse. O kas darosi pas mus?

Šios mūsų mokyklos veikia beveik nuo 1950 m. Daug jaunimo per jas yra perėję. Jis šiandien gražiai reiškiasi visuomeninėje veikloje, o kai kurie (jų nemaža) buvę šių mokyklų auklėtiniai ir mokiniai jau talkina mokytojam, dėstydami tose pačiose mokyklose. Jei šių mokyklų nebūtumėm turėję, kiek mūsų jaunimo būtų jau senai užmiršę savo kalbą ir nuo mūsų nutolę.

Kiek gražaus idealizmo ir pasiaukojimo rodo mokytojai, dirbdami kai kurie jau po dvidešimt metų, aukodami brangų savo poilsio laiką — šeštadienį, neturėdami kada atlikti daug savo reikalų ir kai kurie dar ir dabar negaudami daugiau kaip tik simbolinį atlyginimą, apie vieną dolerį už valandą. Turėtų nelikti nė vienos šeimos, kuri atsisakytų leisti savo vaikus į tokias mokyklas, kada viskas taip lengvai, taip pigiai atsieina. Bet ar taip yra?

Mūsų mokyklose mokinių skaičius metai iš metų mažėja, kai kurios visai jau užsidaro. Visose J.A.V. yra palikę tik 43 mokyklos su 3113 mokinių. Argi tik tiek mokyklinio amžiaus vaikų šiame krašte turime? Kur tad yra kiti? Didelė dalis tėvų yra kūrė visokių raginimų, atsišaukimų, visokių vajam ir laiko savo vaikus namie, net ir patys jų nemokydami ir neduodami jiems jokio tautinio auklėjimo.

Jeį "EGLUTĘ" užsakysi, Vaikui džiaugsma padarysi — Skaitant nuotykius Pupučio, Valandos pavirs minutėmis.

Visuomenė taip pat ne labai tuo domisi. Kada viename suvažiavime norėjau atkreipti atstovų dėmesį į per menką mokytojų atlyginimą, išgirdau tokį vieno atstovo atsakymą: "Prašom tokiomis kalbomis nedemoralizuoti mokytojų, pas mus mokytojai dirba už simbolinį dviejų dolerių atlyginimą ir yra patenkinti". Už baletą ir muzikos pamokas galime mokėti iki penkių dolerių už valandą, o lituanistinės mokyklos mokytojai užtenka ir dolerio, o gal ir mažiau, nes šis mokytojas turi atvažiuoti į mokyklą, praleisti mokykloje mažiausiai dvi tris valandas, sugrįžti namo, ištaisyti parsivežtus mokinių darbus, pasirengti kito šeštadienio pamokom, taip kad jo darbas nesiriboja vien tik laiku sugaistų klasėje.

Taigi štai apie ką reikia kalbėti sau patiem šiais lietuviš-

PRANUI VAINAUSKUI 70 METŲ

Lietuvos Laisvės Komitete, Vliko posėdyje sutiksį Praną Vainauską, uoliai dalyvaujantį visų klausimų svarstyme. Jis ir ranką pakelia, kalba viešai iš tribūnos, kalba pertraukų metu, tiesiai žiūrėdamas kitam į akis, truputį šypteldamas. Jis kalba su visais. Tokia jo privilegija. Visą savo gyvenimą jis dirbo su krikščionimis demokratais, reikėsi šių politikoje, bet jis pasiliko atviras, tiesus ir mielas. Tas žmogus neturi vyliaus, visada pasirenka sveiką, lakią mintį ir jai pritaria visu savo nuoširdumu.

Tai yra Prano Vainausko prielaidai — jo ištikimybė pasirinktam idealui ir mokėjimas su visais sugyventi, paremti pozityvius darbus.

★

Pranas Vainauskas gimė 1899 sausio 26 Gasciūnų bažnytkaimyje, Joniškio valsčiuje, Šiaulių apskrityje. Gimnazijos mokslus pradėjo Mintaujoje, vėliau tęsė M. Yčo gimnazijoje Voroneže, baigė 1919 Šiauliuose.

Tai buvo Lietuvos kūrimo metai. Tais pačiais metais stoji į Lietuvos kariuomenę, baigė II-ąją karo mokyklą laidą ir 1922 išėjo leitenanto laipsniu atsargon. 1922 įstojo į Lietuvos universitetą ir studijavo teisę, studijas baigė 1927.

kos šeimos ir lietuviško švietimo metais. Apie tėvynei daromas skriaudas kalbėkime ir rašykime kitiem, o apie mūsų pačių sau ir savo vaikam daromas skriaudas kalbėkime sau patiem ir turėkime drąsos Vasario 16-sios proga pavadinti daiktus tikrais vardais, pasakyti sau tikrą tiesos žodį ir padaryti atitinkamus sprendimus, kaip padėti gelbėti ir kaip sustabdyti mūsų genocidą, kuris retina čia mūsų eiles greičiau negu rusiškasis pavergtoje tėvynėje.

Studijuodamas savanoriu 1923 išėjo į Klaipėdos sukilėlių eiles, studijuodamas tarnavo, eidamas visokiausias pareigas jaunoje atkurtoje valstybėje: 1924-26 buvo žemės reformos departamento direktorius, 1927-34 finansų ministerijos prekybos departamento vyriausias referentas.

1934 nusikėlė į Klaipėdą ir čia iki 1939 vadovavo Klaipėdos muitinei. 1939 kovo 22 d. įvyko derybose su Vokietija dėl laisvosios zonos Klaipėdos uoste ir buvo 1939-40 tos zonos valdybos narys.

1941 prasidėjus karui su Sovietų Sąjunga ir laikinai atstaus nepriklausomybę, jis buvo laikinosios vyriausybės narys — prekybos ministeris. Į Vakarus pasitraukė 1944 ir 1946-49 buvo Lietuvos Raudono Kryžiaus vyriausios valdybos narys. Į Jungtines Amerikos Valstybes atvyko 1949. Nuo 1951 metų yra Lietuvos Laisvės Komiteto ir Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto narys ir tvarko jų finansinius reikalus.

Pr. Vainauskas yra vienas iš pirmųjų ateitininkų, į ateitininkų organizaciją įstojęs 1911, nuo 1915 krikščionių demokratų partijos narys, nuo 1927 partijos centro komiteto narys, 1945-1958 centro komiteto pirmininkas (JV). Nuo 1951 Vidurio Europos krikščionių demokratų sąjungos tarybos ir jos vykdomojo komiteto narys. 1958 tarptautinėje krikščionių demokratų konferencijoje Briuselyje dalyvavo kaip Vidurio Europos krikščionių demokratų sąjungos delegacijos narys.

Politiniais klausimais rašė ir spaudoje: XX Amžiuje, Drauge, Tėvynės Sarge, Jaunimo žygiuose.

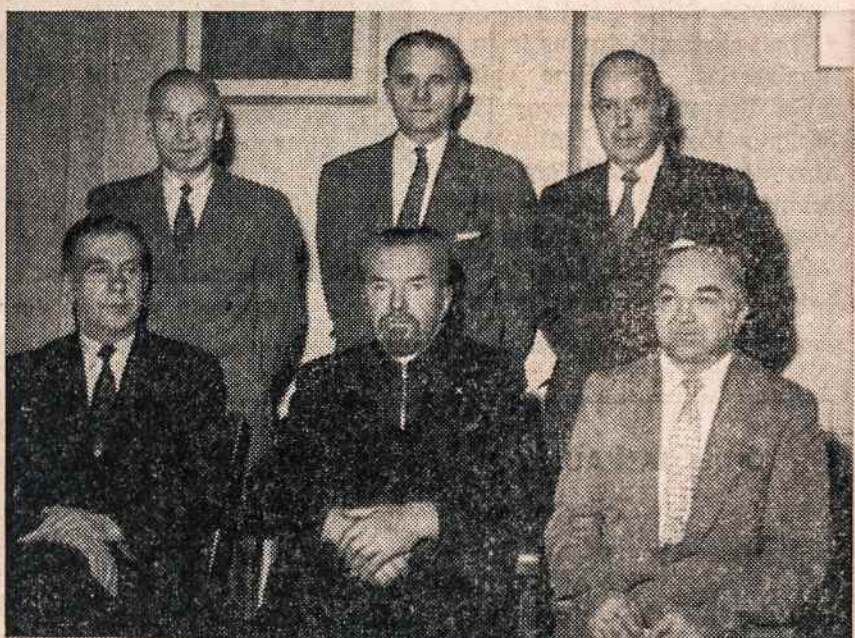
Sukaktuviniui Pranui Vainauskui linkime dar ilgų ir darbinių metų!

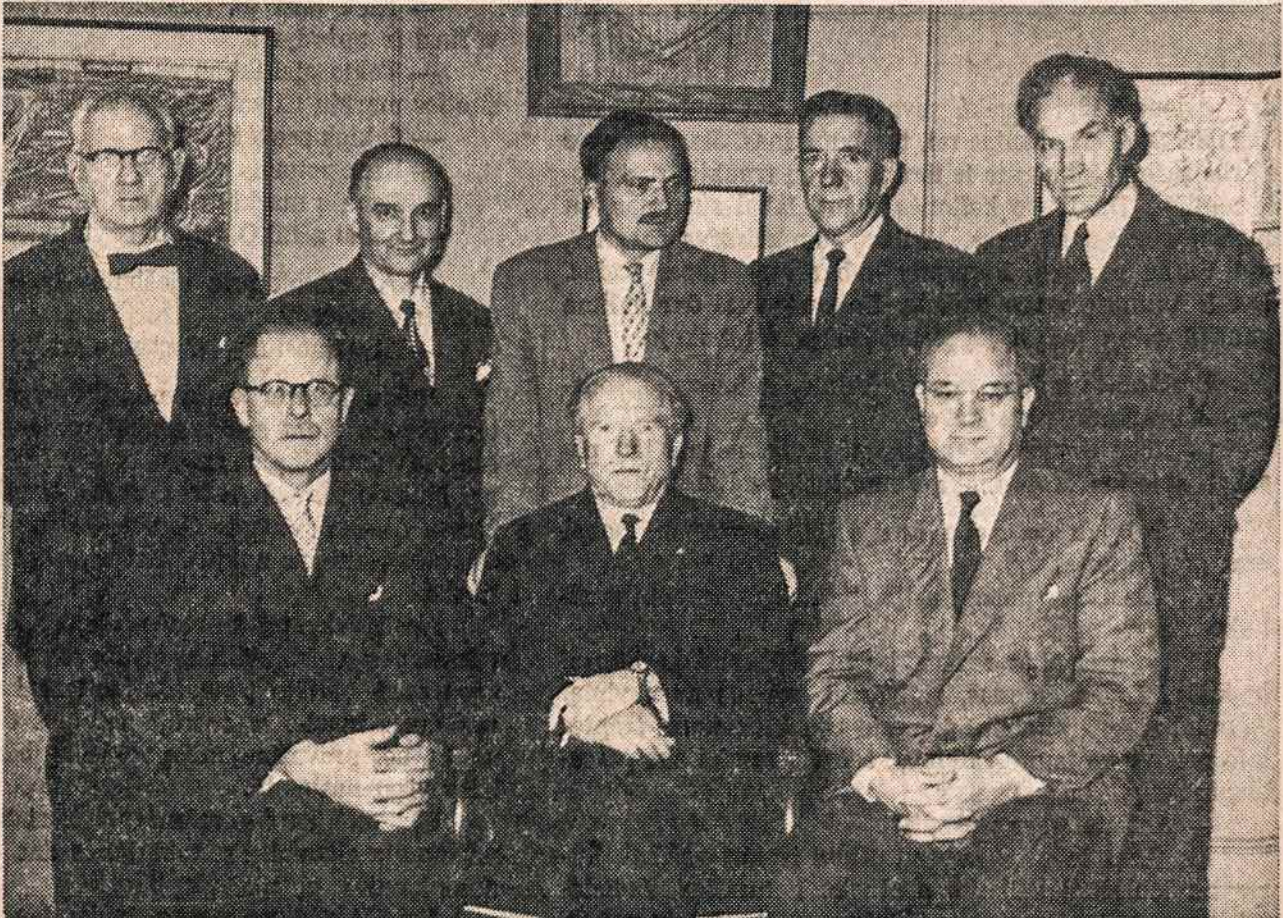
Vyriausias statybos inspektorių inž. Antanas Novickis su savo artimiausiais bendradarbiais 1931 m. gruodžio 5 Kaune. Iš k. į d. arch. A. Šalkauskis, K. Slėnytė, inž. V. Mačiūnas, inž. Leonavičius, stud. arch. J. Alyta, Juodišius.

Lietuvos Inžinierių Sąjungos valdyba 1932 m. vasario 26. Iš k. į d. sėdi: prof. V. Mošinskis, prof. J. Ciurlys, prof. P. Juodelė — pirmininkas, inž. A. Novickis — sekretorius, inž. J. Jankevičius, stovi inž. V. Taujenis ir inž. B. Garša.

Krikščionių Demokratų partijos centro komiteto dalis, 1953 m. Iš k. į d. sėdi centro komiteto pirm. Pranas Vainauskas, pasaulio liet. krikščionių demokratų pirm. prel. M. Krupavičius, centro valdybos vicepirm. St. Lušys; stovi komiteto nariai: A. Gražiūnas, A. Bendorius ir dr. V. Viliamas

Lietuvių Laisvės Komitetas prieš dešimt metų: iš k. į d. sėdi: dr. A. Trimakas, V. Sidzikauskas — pirm., M. Brakas, stovi — K. Bielinis, V. Vaitiekūnas, dr. Br. Nemickas, Pranas Vainauskas ir J. Audėnas.

ATNAUJINAMA ŠV. KAZIMIERO BAŽNYČIA

Sausio 19 šv. Kazimiero bažnyčioje pamaldos buvo paskutinį kartą. Bažnyčia pertvarkoma ir remontuojama pagal naujus liturgijos reikalavimus.

HARTFORD, CONN.

Palaidota Marija Gylienė

Sausio 21 po ilgos ir sunkios ligos mirė Marija Gylienė, sulaukusi vos 57 m. amžiaus. Pašarvota buvo Karlono-Moloy koplyčioje. Abi dienas lankytojų buvo labai daug. Karstas skendo gėlių vainikuose ir puokštėse.

Sausio 24 palaidota su bažnytinėmis apeigomis Cedar'o kapinėse, Hartforde. Nors buvo darbo diena, bet į kapus palydėjo daug žmonių.

Velionė paliko dukterį Ireną, kuri yra baigusi kolegiją ir dirba įstaigoje savo profesijoje. Savo laiku Irena Gyltė buvo veikli skautų sąjungoje ir dalyvavo tautinių šokių grupėje. Dar liko sesuo Grinienė, gyv. Toronto, Kanadoje, ir du broliai: vienas gyvena Lietuvoje, kitas — Vokietijoje.

J. Bernotas

BUFFALO, N.Y.

Vasario 16-os minėjimą Buffalo apylinkės lietuviai rengia sekmadienį, vasario 16. Minėjimo tvarka bus tokia:

10 val. rytą — pamaldos šv. Jurgio lietuvių bažnyčioje, 1910 E. Falls St., Niagara Falls, N.Y.

3:30 val. popiet — minėjimas International Institute patalpose, 1260 Delaware Ave., Buffalo, N.Y.

Lietuviškai kalbės Brock universiteto (Kanadoje) studentas Vytautas Gugaitis, angliškai — Buffalo universiteto studentas-medikas Denis Mažeika. Meninę programą dalį atliks akordeonistė Aldona Bogušytė iš St. Catharines, Ont.

Visi apylinkės lietuviai kviečiami atsilankyti į šį įdomų minėjimą. Tai pirmas toks mūsų minėjimas, kuris bus atliktas vien jaunimo.

Rengėjai

NORWOOD, MASS.

Lietuvos nepriklausomybės sukaktis bus minima sekmadienį, vasario 16. Šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioje 10 v. ryto bus aukojamos mišios už ištremtus ir nukankintus lietuvius. 2 val. popiet bažnyčioje bus kalbamas rožančius už pavergtą Lietuvą.

Klebonas kun. A. Abraščinskas ir Federacijos skyrius maloniai kviečia visus gausiai dalyvauti pamaldose ir pasimelsti už Lietuvos kankinius. Taip pat visi prašomi, išeinant iš bažnyčios, prie durų įteikti auką Lietuvos laisvinimo reikalui.

Žvalgas

WORCESTER, MASS.

Bažnyčios statulos, kryžiaus kelių paveikslai išdalinti žmonėms. Seni suolai išmesti laukan. Juos žmonės irgi susirinko. Išimti ir altoriai. Pamaldos dabar vyksta salėje po bažnyčia.

Visus remonto darbus vykdė dail. V. K. Jonynas.

Piliečių klubo nauja valdyba

Lietuvių Piliečių Klubo naujos valdybos iškilmingas įvesdinimas buvo sausio 19. Ta proga vieną valandą prieš iškilmingą posėdį visi gėrimai buvo parduodami po 25 ct. Programai vadovavo senasis pirmininkas Ch. Tagminas, kuris praeitą rudens buvo išrinktas Massachusetts valstijos atstovu. Po užkandžių buvęs ilgametis pirmininkas muz. Jonas Dirvelė prisakdino naujosios valdybos narius: pirm. Jonas Tribandis, vicepirm. Vincas Vieraitis, sekretorius Julius Svikla, finansų sekr. Vytautas Mačys, jo pavaduotojas Vl. Grimaika, izdininkas J. Kasper, knygų tikrintojai A. Vieraitis ir A. Plitnikas, tarybos direktoriai K. Krušas, A. Staliūnionis, V. Kriaunelis, J. Pocius, K. Paliulūnas, J. Parackas, St. Kvederis ir ūkvedis A. Oklaitis.

Naują valdybą sveikino veteranų posto atstovas, Maironio parko draugijos pirm. Kazys Adamavičius, Mass., senatorius D. Foley, miesto valdybos narys G. Wells, Mass. atstovas V. Shea ir miesto burmistras J. Shea, kuris pasisakė, kad pažįstas daug lietuvių ir savo laiku buvęs lietuvių

krepšininkų komandos kapitonas. Kalbas pasakė senasis pirmininkas ir naujasis pirmininkas, kuris pažadėjo išlaikyti klubo lietuvišką dvasią.

Lietuvių Piliečių Klubas yra stipriausia lietuvių organizacija Worcesteryje. Jos turtas siekia pusės milijono dolerių, per metus padaro apyvartos apie 200,000 dol. Lieka ir pelno. Kas metai po du-tris tūkstančius skiria vaikų stipendijoms, po šimtinę aukoja per Vasario 16. Savu laiku klubas, kai dar buvo nepalyginamai silpnas, nupirko už 100 dol. Lietuvos laisvės paskolų lakštų ir juos dovanojo atsikūrusiai Lietuvos valstybei. Šiandien klubas tikrai galėtų atkreipti dėmesį į Lietuvių Fondą, kuris rūpinasi išsivijus kultūriniais reikalais. Maironio parkas yra žymiai silpnesnė organizacija — pasiskyrė 1000 dol. Lietuvių Fondui.

Nauja Maironio parko vadovybė

Maironio parkas vis labiau išsilyja. Sausio 21 susirinkime padaryta apyskaita ir pristatyta nauja valdyba: pirm. Kazys Adamavičius, vicepirm. Jonas Pipiras, sekretorius Juozas Miliauskas, finansų sekret. Ona Keršienė, izdininkas Mykolas Šėgila, izdo globėjos K. Kuzmickienė ir U. Roževičienė, knygų tikrintojai J. Tamašauskas ir St. Valinskis, maršalka P. Alavošius, tarybos direktoriai Algis Glodas, Dainius Glodas, Vladas Židžiūnas, Alf. Kauševičius, Jonas Staras, Valius Roževičius ir Alb. Parulis. Reikalų vedėjas — Alf. Kauševičius. Pr.

BALTIMORE, MD.

Suagusių klubas vasario 8 šv. Alfonso mokyklos kambaryse rengia "Monte Carlo" vakarą. Pradžią 8 v.

Lietuvos nepriklausomybės minėjimą rengia Baltimorės lietuvių Taryba ir lietuvių Bendruomenės Baltimorės skyrius. Minėjimas bus vasario 16. Pradedamas mišiomis, kurios bus šv. Alfonso bažnyčioje 11:30 v. Į šį minėjimo banketą pakviesti: Baltimorės miesto majoras Tomas Dalesandro, Marylando valstijos gubernatorius Marvin Mandel, senatoriai ir kongresmanai bei kiti žymūs svečiai. Visi lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti pamaldose ir minėjime salėje.

Lietuvių svietinės šerinkinių susirinkimas įvyko sausio 26 di-džiojoje salėje. Padaryti metiniai pranešimai, išrinkti nauji direktoriai: Betty Bender, Juozas Auštra, Juozas Astašauskas, Jonas Vytautas Bačanskas, Vytautas Dulys, viso išrinkta 25 direktoriai. Valdybą sudaro: Bernardas Karpers-

Karpavičius — pirmininkas ir salės šefas, vicepirm. Vaclovas Laukaitis, finansų raštininkas Kazimieras Dulys, raštininkė Eda Pazerienė ir korespondencijos raštininkas Julius Silgalis. Iš pranešimo matyti, kad finansinė padėtis pagerėjo. Praeitais metais remontui buvo išleista 5000 dol., buvo įtaisyti nauji stalai, kėdės ir oro vėdinimo sistema. Susirinkimas baigtas užkandžiais ir gražiom lietuviškom dainom.

Nadą Rastenį pagerbė vietos laikraštis — Baltimore Sun, jam paskyrė visą puslapį, įdėjo didelę nuotrauką, jo namų nuotrauką Hollins gatvėje ir pažymėjo, kad čia poetas Rastenis rašo savo kūrinius.

Sodalietėms ištikimybės dovanos išdalintos vasario 2. Prieš jų mišias žvakės pašventino sodaliečių dvasios vadas kun. A. Dranginis. Po mišių buvo jų pusryčiai, kuriuos parengė šv. Vardo draugijos vyrai.

Jonas Obelinis

SIoux CITY, IOWA

Mažos parapijos didelės aukos

Šv. Kazimiero parapija yra vienintelė lietuvių parapija visoje Iowos valstybėje. Turi 78 šeimas. Parapiečiai paprastai darbininkai, daugiausia pensininkai.

Klebonas kun. S. Morkūnas paruošė metinę aukotojų apyskaitą, atspausdintą su bažnyčios nuotrauka, kurioje matyti Nekalčiausios Marijos širdies paminklas ir klebonijos pastatas. Atspausdinimą apmokėjo J. Rutledge laidotuvių namai. Iš apyskaitos matyti, kad 1968 parapijos pinigų bankuose būta 155,977.35 dol., iš jų mokyklos fonde 149,910 dol. Per metus sutaupyta 14,924 dol.

Didesnės pinigų sumos išleistos: centrinei vietos katalikų aukštesnei mokyklai išlaikyti 9,205.86, parapijos nuosavybei pagerinti, kunigų se-

minarijai, diecezijos reikalui ir misijom 5,557.84.

Praeitais metais stambesnes sumas aukojo: J. Pirog — 815 dol., G. O'Day — 811 dol., W. Hayes — 600 dol., M. Adamonienė — 565 dol., J. Vižintas — 450 dol., J. Strawn (6 asmenų šeima, 4 vaikai lanko mokyklą, vienas dirbantis, tėvas nekatalikas) — 410 dol., M. Balčiūnaitė (jauna mergaitė) — 420 dol., L. O. Haefs (8 asmenų šeima, 6 vaikai lanko mokyklą, vienas dirbantis) — 355 dol., J. Olson (konvertitas) — 357 dol., B. Zybas (sargamas) — 338 dol., kun. S. Morkūnas — 414 dol. (Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai — 325 dol., Altui 100 dol.).

Ir parapijos vaikai savo dosnumu neatsilieka nuo tėvų. Praeitais metais suaukojo 1,110.39 dol.

Parapiečiai dosniai parėmė Lietuvių Katalikų Religinę Šalpą, Lietuvių Fondą, Altą, Lie-

New Yorko skautų sueigoje

50 METŲ NUO SESERS ELENOS MIRTIES

Vasario 15 sueina 50 metų kaip mirė sesuo M. Elena, kazimierietė, sulaukusi vos 23 m. Tai buvo pirmoji šios jaunos vienuolijos mirusi sesuo.

Į šv. Kazimiero vienuoliją ji įstojo 1909, sulaukusi vos 13 metų. Tąsyk jos mirtis visus giliai sujaudino, — ir vienuoliją, ir jos artimuosius. Žinia sujaudino ir mane, nes jos patariamasis pasirinkau kunigystės kelią. Ji paliko gražų idealą visiems, ji patraukė mergaites į vienuolyną, jaunuolius į kunigystę.

Atlikdamas savo dėkingumo pareigą seseriai Elenai, jos 25 metų mirties paminėjimui parašiau knygą: "Sister Helen — The Lithuanian Flower". Knyga daugelį jaunuolių supažindino su jos gyvenimo idealais ir jos asmeniu. Daugelis knygos skaitytojų dėkojo man už parąšymą, bet tie jaunuoliai, kurie susilaukė pašaukimo malonės, knygą skaite, yra daugiau skolingi seseriai Elenai nei man.

Sventaisiais metais (1950) man teko dalyvauti šv. Marijos Goretti kanonizacijos iškilmėse šv. Petro bazilikoje Romoje. Iškilmingų pamaldų metu nekartą malda kilo prie mano geradarės sesers Elenos: "Dieve, duok, kad už 50 metų sesuo Elena sugrįžtų į mūsų pasaulį".

RYTINIO ATLANTO PAKRAŠČIO LITUANISTINIŲ MOKYKLŲ KONFERENCIJA N.Y.

Šiais lituanistinio švietimo metais yra daug aktualių reikalų. Jiem apsvarstyti kovo 15 ir 16 šaukiama viso rytinio Atlanto pakraščio lituanistinių mokyklų mokytojų konferencija, kuri įvyks Maironio lituanistinės mokyklos patalpose, Brooklyn, N.Y. Konferencijos programa bus kiek vėliau išsiuntinėta visiem mokyklų vedėjams ir paskelbta spaudoje. Prašom jau dabar visus mokytojus planuoti į konferenciją atvykti ir tuoj pat registruotis pas mokyklos vedėją A. Samušį. Adresas: 116-08 95th Ave., Richmond Hill, N.Y. 11419, telef.: 212 849-2036. Registruojantis prašome pažymėti, kada atvykstatė ir ar bus reikalinga nakvynė.

A. Masionis,

Rytinio Atlanto pakraščio lituanistinių mokyklų inspektorius

tuvos kankinių koplyčios įrengimą, Vasario 16 gimnaziją Nemaza dalis parapiečių siunčia daug siuntinių į Lietuvą, Sibirą ir kitur.

Per 17 metų mažą parapiją suaukojo 573,308.46 dol.

Klebonui kun. S. Morkūniui talkina komiteto direktoriai — Mamertas Luneckas ir Ray Obrekaitis — ir kolektojų pirmininkas Jonas Vižintas su 48 kolektooriais.

Korespondentas

saulį šv. Marijos Goretti keliu ir kad tokia pat didelė minia padėkoti jai už jos laimėtą kovą vienuolės gyvenime mūsų naudai. Dieve, duok, kad sesuo Elena įkvėptų jaunimą pasirinkti jos kilmę kelią. Dieve, duok išsėstėjimo malonę tiems, kurie, sekdami sesers Elenos idealo pėdomis, pasiaukos Bažnyčios tarnybai".

Sausio mėnesio AIDAI

Straipsniai: Naujus metus pradėdant; Kajetonas J. Čeginskas — Taika ir žmogaus teisės; Antanas Maceina — Tikėjimo krizė ir pasauliečiai; Adomas Varnas; Stasys Yla — Pasauliečių taryba religiniams lietuvių reikalams; Zvilgsnis į 1968 metus.

Iš grožinės literatūros: Danguolė Sadūnaitė — (12 eilėraščių); Zefirina Balvočienė (eil.).

Apžvalgoje rašo: S. Ž. — Teatro festivalio išpūdžiai; J. Gimbutas — Pirmoji Baltijos studijų konferencija; J. Dainauskas — Arch. J. Muloko lietuviškasis kelias; V. Vizgirda — Lietuvių dailės enciklopedijos XV tome.

Recenzijos: Mirga Girniuvienė — L. Andiekaus poezija angliškai; A. Mažulis — Lietuvių šeimos papročių sovietizacija (A. Vyšniauskaitės knyga).

Viršelės 1 psl. — J. Mulokas, statinio detalės nuotrauka. Šis numeris iliustruotas arch. J. Muloko projektuotų statinių nuotraukomis. Be to, Ad. Varono tapobos darbų nuotraukos.

Aidus redaguoja dr. J. Girnius, 27 Juliette St., Boston, Mass. 02122; leidžia tėvai pranciškoniai, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y., 11221.

Geriausia ir vertingiausia dovana į LIETUVĄ — DOVANŲ PAŽYMEJIMAI (U.S. DOL. PAŽYMEJIMAI) Jūsų giminės gali pasirinkti ką jie nori, kada nori ir gauti daugiau! Jūsų giminės tai patvirtins. Daug tūkstančių jau yra siuntę DOVANŲ PAŽYMEJIMUS savo giminėms per INTERTRADE EXPRESS CORP. ir ju giminės buvo patenkinti. Už šį patarnavimą nėra mokesčio jums ar jūsų giminei, nes už mūsų darbą gauname procentą. Jei iki šiol nesinaudojote DOVANŲ PAŽYMEJIMAI, paprašykite veltui siunčiamo katalogo su visomis informacijomis.

UŽSISAKYKITE DABAR UŽSISAKYKITE TIK PER

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street Second Floor New York, N.Y. 10010 Telef. 982-1530

PRAŠYKITE Veltui SIUNČIAMŲ KATALOGŲ

IŠ VISUR

— A. Kezio, S. J., foto nuotraukų paroda vyks visą vasario mėnesį Fairfield universitete, Fairfield, Conn. Parodą ruošia universiteto vadovybė. Anksčiau Algimanto Kezio foto paroda buvo suruošusi Gross galerija, Eugene, Oregon (lapkričio 18 — gruodžio 14).

— Kun. Kazimieras Kuckelis, MIC, Marianopolio kolegijos mokytojas, sausio 30 mirė nuo žaizdų po įvykusios automobilio katastrofos. Velionis buvo gimęs 1926 kovo 18 New Britain, Conn. Kunigų įšventintas 1956 gruodžio 22.

— Skulptorius Antanas Mončys, Prancūzijos L. B. valdybos narys, yra paprašytas "Les Amis de Milosz" Dr. J. Paryžių padaryti lentą Milašiaus 30 metų mirties sukakčiai paminėti.

— Ekonomistas Ričardas Bačkis, Prancūzijos lietuvių Bendruomenės Tarybos pirmininkas, dirbęs Tarptautinėje Unilever organizacijoje Paryžiuje, nuo sausio 1 pakeltas į "Cadre Supérieur" — aukštųjų pareigūnų kadrą.

— Lietuvos laisvinimo darbą vykdančių veiksmų konferencija, Alto pirm. inž. Eugenijaus Bartkaus ir Vlako pirm. dr. J. Kęstutis Valiūno susitarimu, įvyks balandžio mėnesyje Chicagoje. Konferencijoje numatoma aptarti Lietuvos laisvinimo akcijos sustiprinimo, veiksmų veiklos derinimo, informacijos, finansiniai ir kiti reikalai.

— Monteideo dienraščio El Pais moksleivijai skirtame priede praėjusio lapkričio gale buvo įdėtas spalvinėmis reprodukcijomis iliustruotas straipsnis apie Lietuvą (Lituania, el pais del ambar — Lietuva, gintaro šalis).

Straipsnyje gyvai pateikta eilė pagrindinių žinių apie lietuvių tautą, kalbą, Lietuvos praeitį ir dabartinę padėtį. Iliustracijose — Lietuvos Vytis, Vytautas Didysis (60 c. pašto ženklas), M. K. Čiurlionio Kryžiai, V. Kasiulio "Lietuvaitė" ir būdingo kraštovaizdžio nuotrauka. Naudodamasis Lietuvos atstovo A. Grišono parpinta medžiaga, straipsnį laikraščiui pateikė lietuvių bičiulis prof. Sabat Pebeit. (E)

— Gavėnios reorganizaciją tvarka N. Prasidėjimo Marijos Seserų sodyboje, Putnam, Connecticut. Moterim kovo 7-9, trečias gavėnios sekmadienis. Praveda prel. V. Balčiūnas. Mergaitėm gimnazistėm kovo 14-16, ketvirtas gavėnios sekmadienis. Praveda tėv. A. Jurgelaitis, O.P., Providence College profesorius. Reorganizaciją reikalauja kreiptis: Sister M. Palmira, Thompson, Conn. 06277. Telef. (203) 923-9004.

— Ieškoma šeiminkė, mokanti gaminti lietuviškus valgius. Kambarį gali gauti vietoje arba važinėti. Dėl atlyginimo ir informacijų kreiptis: Sister M. Palmira, Villa Maria, Thompson, Conn. 06277. Telefon. (203) 923-9004.

Prenumeratoriai, pakeisdami savo adresą, prašomi administracijai pranešti ne tik naują, bet ir seną adresą. Taip pat neužmirškite pridėti pašto zip code numerio.

Mielas lietuvi, paremk lietuvių pranciškonų pastangas pastatyti KULTŪROS ŽIDINĮ New Yorke. Įsigytas žemės sklypas Highland Blvd., Highland Parke, Brooklyn, N. Y. Baigiami ruošti pastatų planai. Laukiam talkos! — Auką prašom siųsti lietuvių pranciškonų vienuolynui 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

Lietuvių pranciškonų kultūrinei veiklai testai reikalingas jaunimas. Pranciškonai nuoširdžiai kviečia lietuvių jaunuolius tapti šv. Pranciškaus Asyžiečio sekėjais. Dvasinės veiklos dirva labai plati. Jaunuoliai priimami klierikais ir broliais. Visiems yra teikiama proga siekti mokslo.

Norint informacijų, rašoma šiuo adresu:

Provincial Superior Franciscan Monastery Kennebunkport, Maine 04046

Per skautybę — lietuvių!

SKAUTŲ PASTOGĖJE

Informuoja: JAV Atlanto Rajono LSS-LSB Vadijos

Redaguoja:
ps. Birutė Kidolienė, 94-08 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. HI 1-3894 (Area code 212)

MŪSŲ TIKĖJIMAS LAISVĖS KOVOJE

Vengrijos sostinėje viename paminkle įrašyta: "Tikiu į vieną Dievą, į vieną teisingumą ir į vieną tautos prisikėlimą". Tas paminklas su įrašu primena ir liudija visoms priešpaukščiui kentioms tautoms ar valstybėms, kad tik jų gilus tikėjimas padarė stebuklus ir jas iš tamsios žiaurios priešpaukščio išvedė į laisvą ir laimingą gyvenimą.

Sąmoningas, stiprus tikėjimas yra tvirta pakyla ne tik žmogaus, bet ir tautų gyvenime, aiškus apsisprendimas priimti tiesą, su meile ją nešti kitiems ir laimėti sau ir kitam šviesesnį gyvenimą.

Mūsų aiščių giminės kelionė prie Baltijos jūros per tūkstančius metų nepalaužė jų nuolat gyvo tikėjimo surasti vietą, kuri jai būtų sava ir mylima, kaip motina. Jie pasiekė po daug metų baltus jūros krantus, pili-grimiškai džiaugėsi, kad taip ramu, gražu ir saugu, visai nežinodami ir nenujausdami, kad bus skirta kaip didžio dvaro elgetai daugiau būti pakely ir labai trumpai namuos.

Būdami laimingi Pabaltijį jau prieš 700 metų, tikėdami į teisingumą ir laisvę, tvirtai apsisprendę nepriklausomai, laisvai ir laimingai gyventi ir kurti savoje žemėje, D. Lietuvos Kunigaikščio valdžioje. Mūsų giminė tikėjo, apsisprendė, laimėjo ir, laimingai gyvendama, išsiplėtė nuo Baltijos iki Juodosios jūros, ir visa Europa žinojo didžiąją Lietuvos Kunigaikštiją ir jos interesus gerbė.

Būdami šios didvyriškos giminės vaikai ir minėdami senosios Lietuvos įsikūrimą ir naujosios Lietuvos prisikėlimą iš amžių priešpaukščio, Vasario 16-osios 51-ųjų sukaktuvių proga turime šiandien save rimtai paklausti, ar mes sąmoningai ir giliai tikime į savo tėvų prakitą ir krauju aplaistytą tautos ateitį ir jos prisikėlimą naujam gyvenimui.

Mums skautams ištikimybė savo tautai ir savo kilmei yra būtina pilnutinės asmenybės dalis. Skautybė, siekdama tokią asmenybę ugdyti, negali griauti ideologinių principų ir atsakyti tautinio idealizmo.

Mūsų lietuviškoje bendruomenėje šiandien jaučiamas savotiškas nerimas ir neviltis. Nerimas tautoje yra geras ženklas: dar tauta gyva, ji pulsuoja, ieško naujo tako, naujos lėkios ar naujos formos savo kultūrinei ir ekonominiai egzistencijai. O kaip baisi besikeičianti neviltis, abejingumo apraiška tautinėje misijoje, ir ypač dinamikoje jaunojoje kartoje, kuriai iš dalies atstovauja ir mūsų skautai. Ne priekaištas saviškiams, bet pavojingas signalas būti savo kraujo brolių duobkasiais. Juk jau taip dažnai patys sau be reikalo priekaištauja, kad per paskutiniuosius 25 metus, plušę su tokia kantrybe ir užsidegimu, nieko nepasiekėme? Taip ilgai vaduojame ir nieko neišvaduojame? Didžiuojamės savo tautiniu genialiskumu, ir ne tiek daug tų genijų pasaulis sulaukė? Rodos, daug kalbam apie savo tautos nelaimę, bet pasaulis vistiek kurčias ir nebylojan-tis?

Sitokie svarstymai istorijoje nenaui ir galėtume aptarti, kad natūralūs jaunimui. Judriam jaunuoliui šimtmečių kovos, tūkstančių metų vykstanti kultūrinė pažanga lyg svetima sąvoka. Visad norime greit sugalvoti, greit veikti ir ryt poryt pasidžiaugti rezultatais. Socialinė, kultūrinė ir politinė natūrali slinktis lėta. Čia ne kalnų upeliūkštis, ištryškęs nuo ištirpusio pavasario sniego, bet plati tėkmė: pakeist vagą reikia daug daug vandens sutvenkti, kad lūžtų senos užtvankos ir su mižižiška jėga prasi-graužtų vanduo kita linkme. Ir kai toki ženklai pasirodo, senosioms užtvankoms nēr pagelbos, maironiškai: nebeužtvankę upės bėgimo, nesulaikysi naujo kili-mo, nor jį sau eitų ir pamažu.

Kad šiandien lietuvių tautos likimas greit neišsprendžia, tai mes neturime prarasti tikėjimo, — nes tai pasikartojanti istorinė laisvės kovų tėkmė. Be reikalo nedejuokime, kad nieko nepažengta ir jau nēr ženklų auštančio pavasario pavergtos tautos, ir kad nēr susitvenkusio daug vandens pir-

likimas, kaip ir anksčiau, dalyvaus net dviejuose Vasario 16-osios minėjimuose: vasario 16 Lietuvos Piliečių Klube ir vasario 23 Aušros Vartų parapijos salėje.

BADEN POWELLIO TESTAMENTAS

Vasario 22 viso pasaulio skautai-ės mini pasaulio skautų įkūrėjo lordo Robert Baden-Powellio gimimo dieną. Baden-Powellis, mylėdamas skautus, prieš mirdamas paliko jiems tokio turinio testamentą:

"Atsiminkite, tai yra mano paskutinieji žodžiai, kuriuos jums kada kalbėsiu, taigi, galvokite apie juos.

Mano gyvenimas buvo labai laimingas, ir aš noriu kad kiekvieno Jūsų gyvenimas taip pat būtų laimingas.

Aš tikiu, jog Dievas mus leisdo į šį gražų pasaulį, kad mes būtume laimingi ir džiaugtumės juo. Laimės neneša nei turtai, nei pasiekimas karjeroje, nei pasitenkinimas savimi. Vienas žingsnis laimės link bus užtenkas, jei sustiprinsi sveikatą ir išugdysi jėgas, kol tebesi berniukas, kad, subrendęs vyras, galėtum būti naudingas, ir tuo būdu džiaugtis gyvenimu.

Gamtos pažinimas atskleis Jums, kiek daug gražių ir stebuklingų dalykų Dievas sutvėrė pasaulyje Jums džiaugtis. Būkite patenkinti tuo, ką gavote ir ko geriausiai tuo pasinaudokite. Žiūrėkite į šviesiąją dalykų pusę, o ne į tamsiąją.

Pats tikrasis kelias į laimę yra nešti laimę kitiems žmonėms. Bandykite juo eiti ir pa-

mąjį pavasarį išsilaužti iš dabartinių krantų į laisvą tėkmę.

Per 30 paskutinių metų mūsų tautiečių sąmonė išbudinta, mūsų tauta čia ir Lietuvoje pasiilgusi laisvesnio gyvenimo. Visas pasaulis maištauja prieš neteisę. Mūsų vidurinioji karta yra tiek giliai ir plačiai įbridusi į šią tėkmę, kad sunkumų jau dabar nebūtų, atėjus patogiam laikui, pasukti šį naują judėjimą savo tautos naudai — išsivadavimui iš pavergėjų rusų imperialistinės kumštės. Tik visa tauta turi ryžtis sudaryti tvirtą ir pastovų užnugarį išvadavimo darbui. Tik reikia neprarasti mūsų tėvų ryžto ir tikėjimo į savo tautos ateinančią pavasarį. Jei mūsų tauta, jau buvusi išdalinta ir pavergta net kelis šimtus metų, vėl buvo atgavusi laisvę, o Klaipėdos kraštas, išvergavęs vokiečių globoje net 500 metų, savo pasiryžtųjų tautiečių ginklu buvo sugrąžintas Lietuvai, tai ar turime dabar nusiminti ir abejoti po 30 metų.

Reiktų Maironio žodžiais:

Gana aimanavus! Prižadinkim kim viltį

Ir stokim į darbą nelaukę giedros!

Prikelkim darbais Gedimino tėvyne!

Laimingas, kurs pradėdant aušrai tekėti,

Su broliais į darbą kaip mil-žinas stos!

Aplinkui jau žydi visur atgimimas;

Išpančiotos tautos gyvuoja plačiai;

Ir Lietuvai lemtas ne kitas likimas,

Ir Lietuvai laisvės nušvis rytmečiai."

V. Sk.

Gen. Baden Powell

likite šį pasaulį truputį geresnį, negu jį radote. Ir kai ateis Jūsų eilė artėti prie mirties, jūs galėsite mirti laimingi, jausdami, kad neleidote laiko tuščiai, bet padarėte visa, ką galėjote. Budėkite šitokių būdu, būkite pasiruošę gyventi laimingai ir laimingai numirti — laikykites visados skautų įžodžio — net ir po to, kai nustosite būti berniukais, o Dievas tepadedą Jums tai atlikti..."

Sukaktuvinių metų užbaigos sueiga Putname, Conn. Matyti Worcesterio sesės, seselės skautės — Viktorija ir Cecilija, d-ė D. Silėnaitė. Nuotr. E. Meilau

Atlanto rajono žinios

New Yorko Neringos ir Tauro tuntų skautai-ės kartu su N. Y. ateitininkais ir Maironio šeštadienine mokykla ruošia Vasario 16 minėjimą vasario 15, šeštadienį, Apreiški-mo parapijos salėje, tuoj po šeštadieninės mokyklos pamokų. Minėjimo programą atliks: skautai, ateitininkai ir Maironio mokyklos mokiniai. Kiečiami ir tėveliai. Skautai šiame minėjime dalyvauja uniforomu.

Worcesterio skautai-ės, šiais metais, kaip ir anksčiau, dalyvaus net dviejuose Vasario 16-osios minėjimuose: vasario 16 Lietuvos Piliečių Klube ir vasario 23 Aušros Vartų parapijos salėje.

Worcesterio Neringos ir Nevežio tuntų rengiamą Kaziuko Mugę įvyks kovo 30 Maironio Parke.

Tą pačią dieną po mugės bus abiejų tuntų iškilminga sueiga ir šv. Kazimiero paminėjimas.

Velykų dieną, balandžio 6, Bostono Liet. Piliečių Klube įvyks Senųjų Lapinų būrelio rengiamas vakaras su programa ir šokiais. Būreliui šiuo metu vadovauja daugeliui žinomas s. Č. Kiliulis.

Detroito balandžio 20 šaukiamas LS Brolijos ir LS Sese-rijos vadovų ir vadovų visuotinas suvažiavimas. Jame bus aptarti įvairūs veiklos ir kiti skautų reikalai. Vadovai jau iš anksto raginami pasizymėti šią datą ir stengtis gausiai suvažiavime dalyvauti.

Suvažiavimas Kennebunkporte Šis Atlanto rajono skautų-čių pavasario suvažiavimas įvyks balandžio 26-27 Tėvų Pranciškonų sodyboje Kennebunkport, Me.

I šį suvažiavimą atvyks ne vien skautai ir skautės. Siemot kviečiami ir visi skautai vyčiai, vyr. skautės ir vadovai. Tai turėtų būti vienas iš gausiausių rajoninių suvažiavimų, kuriame bus aptarti ateinančių metų stovyklos reikalai, sporto šventė ir kiti ateities veiklos reikalai.

Visus raginame iš anksto ruoštis suvažiavimui.

Atlanto rajono vadovų lavinimo skyriaus vedėjo s. J. Raškio pranešimu, rajoniniai skil-tininkų kursai įvyks vasario 22-23 Kennebunkport, Me. Norintieji kursuose dalyvauti, registruojasi pas savo vienetų vadovus.

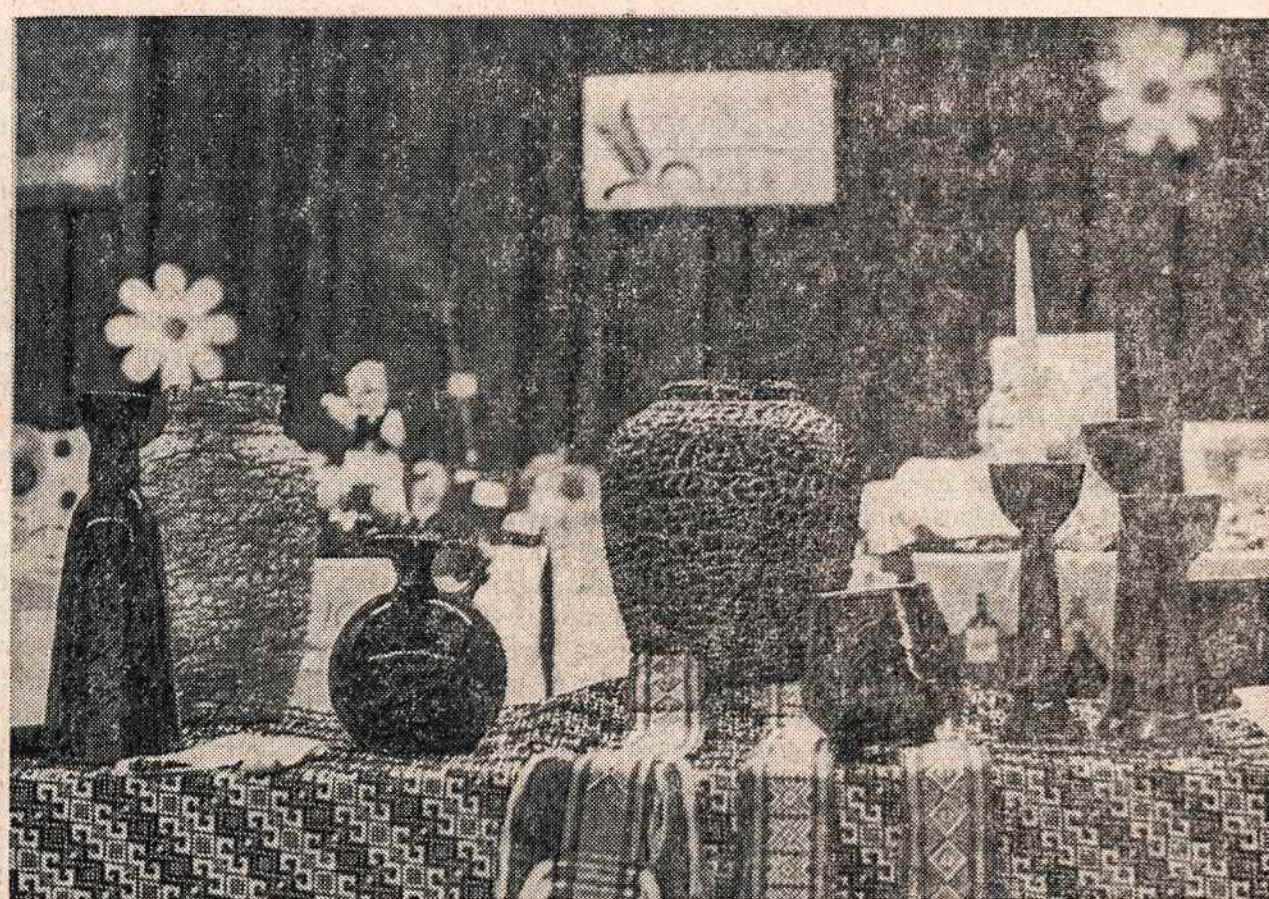
Balfo vėjus

Kaip žinome, šių metų Balfo vėjus pravedamas talkinant jaunimo organizacijoms. Talkon atėjo skautai, ateitininkai, neo-lituanai, Lietuvos vyčiai. Skautai veikliai dalyvavo pasitarimuose. Vajaus reikalais per Laisvės Žiburio ir Lietuvos ateitininkų radijo programą kalbėjo N. Y. Tauro tunto tuntininkas s. Vyč. Kidolis. Atskirai per Laisvės Žiburio programą kalbėjo jaunimo atstovai: neo-lituanų vardu A. Šimukonis, skautų — vyr. sk. sl. A. Kidolytė, ateitininkų — P. Sandanavičius ir Lietuvos vyčių — P. Skabeikis. Vajaus užbaigimo vakaro programoje dalyvavo v. sk. sl. K. Garunkštytė.

Ar žinai, kad

1857 vasario 22 gimė pasaulio skautų įkūrėjas Lordas Robert Baden-Powell. Skautai tą dieną stengiasi jį pagerbti, su-ruošdami iškylas į gamtą, skautės švenčia susimąstymo dieną. Susimąstymo dienos sueigos yra uždarnos, tik skautėms. Jei yra galimybės, pakeliamos skautiškos vėliavos.

Dr. Jurgis Alekna, vienas iš Liet. Skautų Sąjungos steigėjų, gimė 1873 vasario 4 švenčionių apskrityje. Daugelį metų darbavosi su skautais. Dr. J. Alekna mirė 1948, sulaukęs 75 m. amžiaus.

Vyr. skautų židinio ir Neringos tunto stalas praėjusių metų mugėje. Ir šiais metais mugė bus tokia pat įvairi ir turtinga. Nuotr. R. Kisieliaus

ARTEJA NEW YORKO SKAUTŲ KAZIUKO MUGĖ

Kaip ir kiekvienais metais, taip ir šiemet, daugelio skautų-čių namuose vyksta darbymetė. Štai sesės siuva, siuvinėja, mezga, skautukai piausto, dro-

žinėja, dažo. Net ir patys ma-čiatų ir šiemet, daugelio skautų-čių namuose vyksta darbymetė. Štai sesės siuva, siuvinėja, mezga, skautukai piausto, dro-

kuriuos jie nuneš tradicinę Kaziuko Mugę, kad ten tuos gaminius parodo, o ir New Yorko visuomenei parodytų, ką darbščios skauto rankos sugeba padaryti.

Skiltinginkai-ės ir draugininkai-ės planuoja darbo sueigas, renka medžiagą visokiems gaminiams, neretai prašo ir tėvelių patarimų, kad tik kaip galima turtingiau ir gražiau atrodytų draugovių paviljonai mugės metu. Ir taip kaip iš gausybės rago byra spalvingi žaislai, gražūs medžio drožiniai, lietuviškos pagalvėlės ir kitokios gėrybės.

Vyr. skautų židinys neatsilieka nuo jaunųjų skautų-čių. Kurios nors židinetės namuose pamatysi jų visą būrį dirbančių, planuojančių, kiek ir ko mugėi padarys, kad tik mugė būtų gausi ir pelninga.

Reikia tikėtis, kad New Yorko lietuviai ir vėl pripildys, kaip ir kasmet Maspetho lietuvių parapijos salę kovo 2 ir iš ten išeis pilnėmis rankomis darbščių New Yorko skautų pagamintų dalykų, kurie tiks ir namams papuošti, ir mažiems pažaisiti, ir draugui padovanoti. Lauksime visų Kaziuko Mugę-je!

B.K.

Poetas Pranas Vaičaitis gimė 1876 vasario 10 Santakoje. Sintautų valsč. Sakių apskr. Mirė 1901.

Vasario 16 Nepriklausomybės šventės dieną, 1901 gimė vysk. rašytojas Motiejus Valančius, 1927 Vilniuje mirė Jonas Basanavičius, 1922 įsteigtas Lietuvos Universitetas.

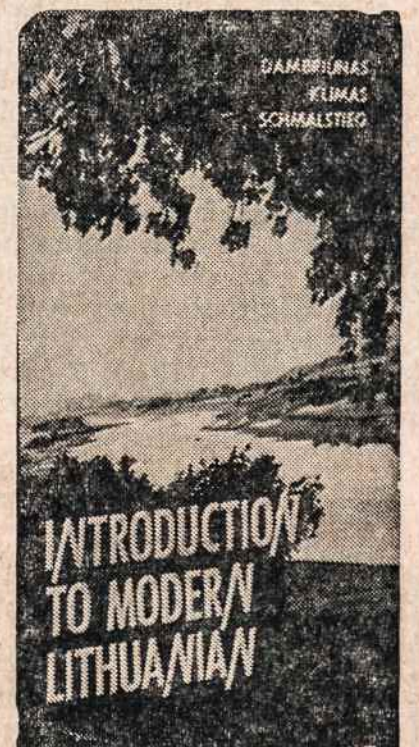
1953 vasario 20 Vokietijoje mirė Vilijus Storasta — Vydūnas, sulaukęs 85 m. amžiaus.

1877 vasario 24 gimė rašytoja Marija Pečkauskaitė — Satrijos Ragana.

Baltijos jūros pavadinimas yra labai senas. Pavadinimas užrašytas jau antrame šimtme-tyje prieš Kristų Plinijaus — romėnų istoriko raštuose. Rašytojas Adams dešimtmė amžiuje mini Baltų tautas. Skandinavai, germanai ir slavai prie Baltijos jūros atsirado, kai jūra jau turėjo savo vardą. Baltijos jūra yra Atlanto vandenyno dalis, atskirta siauru sąsiauriu. Ji priklauso vadinamoms "pakraščiu jūroms".

Vėlai vakare, visoms išsi-skirsčius, pro požeminio traukinio dundesį dar vis tebegirdėjau visos eilės tautiečių sesių pagyrimus lietuvi materiai, nusistebėjimo išsireiškimus apie mūsų liaudies meną, kuris tikrai yra įvairus ir turtingas.

ps. B. Kidolienė

Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodynėliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemo-kantiem ar nedaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė išmokyti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuvių pranciškonai Brooklyn. 479 psl., kietais viršeliais. Kaina 7 dol.

Labai naudingas priedas pradantiems mokytis lietuvių kalbą: **Lithuanian Reader for Self-Instruction.** Parengė W. R. Schmalstieg ir A. Klimas. Kaina 1 dol.

DARBININKAS
910 Willoughby Ave.
Brooklyn, N. Y. 11221

Bostono senieji lapinai, kėgliaivimo laimėtojai — vsl. L. Rudzinas, vsl. B. Banaitis ir s. Č. Kiliulis.

LIETUVISKŲ PLOKŠTELIŲ
ISPARDAVIMAS

Trys ilgo grožio lietuviškos
plokštelės už penkis dolerius

Lietuvos Senos ir Naujos
Dainos: Įdainuota solistų ir
choro 11 liet. dainų: Mergužėle
brangi, Metai, Pavasario links-
mybės, Barbutė ir Pilypas, Šią
naktelė, Prieš tolimą kelionę,
Užstaletis daina. Tinginė bobu-
tė, Oi laukiau, laukiau, Oi, tu
Jieva, Jievužė, Augu pas tėve-
lį, Stikluokėlis.

Lietuvos Kanklės: O. Mi-
kulskienei vadovaujant įgrota:
Pas močiutę augau, Suktinis,
Supinsiu dainužę, Pas motulę,
Rugučiai, Lenciuogėlis, Naujie-
nos, Sėjau rūtą, Siuntė mane
motinėle, Kepurinė, Per giria,
girelį ir Sveikas Jėzau.

Lietuvos Aidai. Charles
Daubaro akordeonu įgrota 16
lietuviškos muzikos dalykėlių:
Agonėlė, Siuntė mane motinė-
le, Palankėj, Laisvės varpo dai-
na, Dzimdži, Mikita, Atskrend
sakalėlis, Ant kalno karklai siū-
bavo, Šią nedėlę, Plaukia Ne-
munėlis, Munšainiukas ir 5 lie-
tuviškos polkos.

Tėvynės Meilė Nemari,
A. Dambrauskaitės įdainuota
13 liet. dainų: Ramunės daina,
O naktų ramė, Pradaijuose,
Liepė tėvelis, Dobilėlis, Na,
tai kas? Tulpės, Tėvynės mei-
lė nemari, Jau atėjo rudenė-
lis, Kam šerei žirgelį, Sėdžiu
po langelio, Oi berneli vientu-
ri ir Vakarais.

Žibuoklės, L. Stuko mote-
rų seksteto įdainuota 14 liet.
dainų: Ruduo, Gėlių daina, Vėl
gegužės naktis, Avietėlė, Man
ne vistic, Joninių daina, Daina
apie tiltą, O, ramunėle, pasa-
kyk, Aunu, aunu baltas kojias,
Myliu tave, Plaukia sau laive-
lis, Kai ateis pavasariš, iš op.
"Birutė" Sesutėlės — lelijėlės
ir iš op. "Dana" moterų cho-
ras.

40 Lietuviškų Melodijų įgro-
ta su simfonijos orkestru: Iš
rytų šalelės, Atskrend sakalė-
lis, Treji gaidžiai negiedojo, Ant
tėvelio dvaro, Aš pasėjau line-
lius, Kur tas šaltinėlis, Ramo-
vėnų maršas, Trijų seselių, Pa-
sisėjau žalią rūtą, Kur bėga še-
šupė, Plaukia žaselė, Ko liūdi
putinėli, Gieda gaideliai, Lietu-
va brangi, Aš padainuosiu dai-
nų dainele, Tykus buvo vaka-
rėlis, Kam šerei žirgelį, Tylus
vakaras, Ei, Lietuvos kareivė-
liai, Lietuvos himnas, Per tam-
sią naktelę, Pasėjau dobilą, Ar
aš ne vyšnelė, Unčių tūpi trys
pulkeliai, Trys sesutės, Už jūrų
marių, Ant kalno, Du gaideliai,
O čia, čia, Oi lekia, lekia, Jo-
jau dieną, Sutems tamsi nakti-
žėlė, Aušta aušrelė, šviesi pa-
zarėlė. Tris dienas, Šią nakte-
lę, Jai nerūpėjo, Vai tu žirge,
Žalia girelė, žalia liepelė, Gar-
nys turi ilgą snapą ir Lietuvais
esame mes gimę.

Iš šio sąrašo išsirinkus tris il-
go grožio plokštelės, moka-
ma tik penki doleriai. Atskira
plokštelė kainuoja 2 dol. (anks-
čiau buvo parduodamos po 4
dol. Nori įsigyti papigintų
plokštelių, prašomi rašyti: Dar-
bininkas, 910 Willoughby Ave.,
Brooklyn, N.Y. 11221.

Persiumtimui pridėdama 50 c.

AR UŽTEKO?

PAMATYKITE
NAUJĄ

FLORIDA

Modeliai Hicksville, L.I.

Jerusalem Ave. ir Old Country Road kampas

Nauji privačiai statyti auksinio medalio
1, 2 ar 3 miegamųjų FLORIDOS NAMAI

nuo \$8,870

įskaitant platų
apsodintą
plotą

Fiesta modelis

Aplankykit mūsų normalaus
dydžio modelius arba rašykite
ar skambinkit dėl iliustruotų
brošiūrų.

Beverly Hills

P. O. Box 38, Hicksville, L.I. N.Y. 11802

Modelio telef.
(516) WE 8-4488N. Y. C. telef.
(212) 523-6160HAPPY BROTHERHOOD
WEEKLARISON'S
Turkey Farm
InnRt. 24 & 206
CHESTER, N. J.COUNTRY STYLE DINNERS,
ALSO SEAFOOD.
Luncheons, Banquets
and Cocktail Lounge.
Open 12 to 8 PM.
Closed Fri. except Holidays
Varied Menu Daily.
Fine antique collection
879-5521WHEN ALL PEOPLE
ARE BROTHERS
UNDER GOD
Compliments ofSAM GOODY
INC.
CI 6-1708POMEROY CO.
Inc.SPECIALISTS IN ANY
APPLIANCE THAT MUST
BE FITTED TO
THE BODY208 Livingston Street
New York City
TR 5-2707
16 East 42nd Street
MU 2-8446Bridgehampton
National
BankMAIN STREET
BRIDGEHAMPTON, L. I.
Member F. D. I. C.
Call 516-537-1000NAUJAI IŠLEISTOS
KNYGOS

Vergijos kryžkeliuose, S. Rū-
kienė, kašta 5 dol., kietais virš.
6 dol., Lietuvių literatūra sve-
tur, redagavo K. Bradūnas, kie-
tais viršeliais 10 dol., Ant Vil-
nelės tilto, P. Jurkus, kašta
2.50 dol. Peilio ašmenimis, J.
Jankus, premijuota, kašta 4 dol.
Dangus debesyse, J. Švaistas,
premijuota, kašta 2.50 dol.

Šios bei kitos knygos gauna-
mos: Darbininkas, 910 Willou-
ghby Ave., Brooklyn, New
York 11221.

Kas norėtų skelbtis Darbininke
prašomas skambinti:
Glenmore 2-2923

SACHMATAI

Veda K. Merkis

Naujojoje Amerikos šachmatininkų
klasifikacijoje (USCF Ratings)
randame 40 lietuvių: Meistrų — P.
Tautvaišas 2224, V. Palčiauskas
2213; Ekspertų — Vaitonis 2198,
Skėma 2143, Palucius 2141, Žalys
2016, dr. Nasvytis 2005, Jankauskas
2005, Chrolavičius 2001. Į ekspertus
artėja — Blajwas 1965, Jasaitis
1957, Makaitis 1917, Ramas 1917,
Vilutis 1915 ir Dr. Bullockas 1905.
Seka kiti 25 lietuvių su mažesniais
įvertinimais, pradedant Stakniu —
1891 ir baigiant Karpu 1105.

Dienraštis "Draugas" sausio 10
d. įtaipino Merkio paruoštą mūsų
šachmatų apžvalgą: "Ką davė 1968
metai?" Aptarti Australijos, JAV,
Kanados ir Lietuvos šachmatininkų
pasiekimai per praėjusius metus.

Bostono tarptakubinėse mūsų vy-
rai suklupe prieš MIT 1½-3½. Tas-
ka iškovojo Merkis ir pustaškį —
Klinovas. Šiose rungtynėse Merkis
įveikė Petersą, naujai kylančią MIT
pajėgą. Peters laimėjo Fitchburgo
turnyrą 5-0 ir paskutinį Bostono J.
Burges atminimo turnyrą 5½-½.
Kuriam žymus Illinois meistras
Formanek liko su 4 tš.

Cia Merkio-Peters partija, kurioje
laimėjimas pasiekta su bokšto
auka. White — K. Merkis, Black
— Peters, MIT.

- 1 PQB4 — N-KE3
- 2 N-QB3 — P-KN3
- 3 P-Q4 — B-N2
- 4 P-K4 — P-Q3
- 5 B-K2 — O-0
- 6 B-K3 — P-K4
- 7 P-Q5 — QN-Q2
- 8 Q-Q2 — N-B4
- 9 BxN — PxB
- 10 O-O — N-N5
- 11 BxN1 — BxB
- 12 P-B3 — B-Q2
- 13 P-KN4 — P-QR3
- 14 P-KR4 — P-QN4
- 15 Q-K3 — Q-K2
- 16 N-R3 — KR-QN
- 17 P-KN5 — PxQBP
- 18 R-Q2 — P-QR4
- 19 N-B2 — P-R5
- 20 P-R3 — N-N6
- 21 Q-K2 — P-KB3
- 22 QxPB3 — Q-B2
- 23 QxPB — PxNP
- 24 RfxP — B-KE
- 25 Q-K3 — QR-QN
- 26 KN-Q1 — B-Q3
- 27 QR-R2 — P-R4
- 28 PxPep — KR2
- 29 R-N2 — Q-B14
- 30 RfxP!! — KxR
- 31 P-R7 — Q-R1
- 32 Q-R6ch — K-B2
- 33 R-N1 — R-KB1
- 34 Q-N6ch — K-K2
- 35 Q-N7ch — K-K1
- 36 QxQ — RxQ
- 37 R-N8ch — K-B2
- 38 RfxR — K-N2
- 39 R-Q8 — Resigns

1 Priverčia atiduoti rikį už jo žir-
gą, nes graso B-R3!
2 Negalima leisti, kad darytų
P-R6!

3 Dabar baltieji graso P-Q6!
4 Pridėjus valdovę, juodieji pa-
ruošė traukiantį puolimą su bokšto
ar rikio auka.

5 Nelaukta bokšto auka ir pėsti-
ninko pastūmimas į septintą guls-
tinę suardė visas juodųjų kortas.

PAGERBKIME TUOS, KURIE GYVENO IR MIRĘ
DIEVUI IR TĖVINEI.

Lietuvos Kankinių koplyčia Šv. Petro bazilikoje Romoje
laikia kiekvieno lietuviuo atsiliepiant savo auka. Laiko jau
nedaug — atsiliepkite adresu:

Lithuanian Martyrs'
Chapel Fund2701 W. 68th Street Chicago, Ill. 60629
† Vysk. V. Brizgys, Komiteto vardu

H. W. MALE

Brake Mechanic and Set up men ex-
perienced salary open. Fringe bene-
fits. No phone calls apply in person
CURTIS PARTITIONS CORP. —
590 Belleville Tpk Kearny, N. J.
See Mrs. McQueen

MECHANIC WITH
OWN TOOLS

Salary open; all around Gas and
Diesel Equip experience. — Call
338-8655 ask for FRANK.

EXP ASSEMBLERS

Body men and auto painters steady
work nice working conditions uni-
forms supplied plus overtime. —
R.N.S. 1602 McDonald Ave Brook-
lyn Call 645-8829

MAINTENANCE MEN

Day shift. With Refrigeration exp
good salary, excellent benefits —
MARRIOTT-IN FLIGHT — 152-65
Rockaway Blvd. Jamaica
Call 656-7281

MECHANIC

Experienced on heavy duty con-
struction equipment and trucks —
must be capable of driving tractor
and trailer. BRONX LOCATION.
High salary. 328-8100

GENERAL FACTORY HELP

Will train. Overtime. No experience
necessary. KOBEL POLY BAG Mfg.
Co. 747 Evergreen Ave Brooklyn,
New York

Tel. Hl 3-6400

KNITTER

Experienced on TAI and T. J. I
Steady — Days
SWANEE KNITWEAR
7306 Cooper Avenue
Ridgewood, New York

H. W. FEMALE

EXP OPERATORS

on Skirts and Pants section work.
Steady nice working conditions —
work near home CEE DEE MFG
85 University Place New York City,
AL 4-8494 — ask for Manuel.

EXP OPERATORS

on dress section work or complete
garment start at \$2 an hour work
near home ALEX DRESS CO. —
3118 3rd Avenue Bronx, N.Y.
Call 993-4022

Order-Clerks Telephone with a ma-
jor Liquor Company in L.I.C. Some
clerical duties light typing helpful
but not necessary. Steady jobs —
good working conditions! W. A.
Taylor & Co. 30-30 Hunters Pt. Ave
L.I.C. N.Y. Tel. EX 2-6154 for appt.

GENERAL CLERICAL
with typing — Customs Brokerage
office all benefits — An Equal Op-
portunity Employer. Call Mrs. De
Vivo (212) 943-7060 Ext. 838

CLERK / TYPIST

Important Traffic Custom Broker-
age office — all benefits. An Equal
Opportunity Employer — Call Mrs.
De Vivo (212) 943-7060 Ext. 838.

STENOGRAPHER

Electric Typewriter
Custom Brokerage Office
All Benefits
An Equal Opportunity Employer
Call Mrs. De Vivo
(212) 943-7060 Ext. 838

EXP OPERATORS
ON DRESSES

Must do a complete garment steady
work nice working conditions work
near home T & C SPORTSWEAR
192 E 125 Street N.Y.C., 3rd floor
Call 534-5970

EXP OPERATORS NIGHTS

6:30 PM - 12 AM on Dresses, Sec-
tion work or complete union shop
work near home ROY AIELLO —
2315 Hughes Ave Bronx, CY 8-2280

HOUSEKEEPER — Retired Couple
responsible, clean cut, 4 room apt
(furn or unf) plus \$100 month in
exchange for services no children
Call NE 4-2944

TO PLACE

YOUR AD

CANCEL OR CHANGE

Tel.: GL2-2923

HELP WANTED

SEWING MACHINE
OPERATORS

Experienced on single needle and
multiple machines. Steady work —
nice working conditions.

SWITLIK PARACHUTE CO.

1325 E. State St. Trenton, N.J.
609-587-3300
Ask for
Mr. RICHARD SWITLIK, Jr.

SERVICE

MARVIN HOWARD

For the Finest of
MENS FASHIONS
Open 6 days a week, old-fashioned
courteous service — 14 High Street
Mount Holly N.J. — 609-267-0904

CONTINENTAL TRANSLATORS

Jei anglų kalbos nemokėjimas su-
daro jums sunkumų gauti N.Y. val-
duotojo leidimą arba pakeičiant ki-
tos valstijos leidimą, ar užsieninį
leidimą — kreipkitės į mus. Visi pa-
tarnavimai lietuviškai. 212-228-4740

DEE'S DOG TRAINING

We train obedience, housebreaking,
special problems. We buy and sell
German Sheps and Dobermans.
Phone 871-4565

BRAMIGAN CONTRACTING
CO.

630 E 14th Street New York City
Painting carpentry all types custom
work — all work guaranteed, esti-
mates furnished — Call CA 8-9841

BUCKINGHAM HOTEL

Singles Doubles and
Housekeeping Suites
101 West 57th Street
Call CI 6-1500 — A Family Hotel

BAY SHORE OFFICE SERVICE
open 6 days a week during Tax
season. Tax Returns — Bookkeeping
2722 Washington St. Toms River,
N.J. 244-9395 Mrs. Wright

DISPLAY

BROOKLYN — HIGHLAND PARK
BUILDING CLOSEOUT

Mother and Daughters Home
2 apartments 6 & 3 rooms, 4 baths
custom built — excellent location!
Convenient to everything. Immedi-
ate occupancy. Open to reasonable
offer.

328 HIGHLAND BLVD
Brooklyn Phone 465-3084

Carter Lincoln Mercury
Gloucester County's No. 1 Lincoln
Mercury Dealer. Home of the Mark
III—Safe Buy Used Cars CARTER
LINCOLN MERCURY, INC. 490
Mantus Ave. Woodbury 08096; Dial
609-848-5650.

MARLIN YACHT CLUB

Membership open. Slips available
Town Dock Road
New Rochelle, N. Y.
Call 914-668-5135

AUTOMOBILIŲ
PATAISYMO
ir NUDAŽYMO

reikalais kreipkitės į gerai pa-
tirusius mechanikus, kurie są-
žiningai atliks visus darbus.

Mantel & Doren, Inc.

83-12 Cooper Avenue
Glendale, N. Y. 111227
Tel. 894-4188

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą,
dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pa-
siųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221
Prašau pratęsti prenumeratą 1969 metams.

Vardas ir pavardė

Adresas
DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus
tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$8.00.

Už kalendorių \$.....

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Spaudai paremti \$.....

Siunčiu skolą už m. \$.....

Cafe Geiger Savininkas — Helmut Vollmer
206 East 86th Street
(tarp 2 ir 3 Ave.)
New York, N. Y.
Tel. RE 4-4428

KASDIEN KONCERTAI nuo 4 val. p.p.
Užkandžiai iš nuosavos virtuvės
Puikiausia vokiška virtuvė: pietūs-vakarienė
Teatraus kavinėje kur pastatyti automobili.

COSMOS PARCELS
EXPRESS CORP.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gera pažįstama firma, kuri, per daugelį metų skubiai ir
tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS - SIUNTINIUS

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA.
TUKSTANČIAI KLIJENTŲ PATENKINTI.
VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.
GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS
PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių augštos
kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Cosmos Parcels Express Corp.

affiliated with PODAROGIFT, Inc.

prima užsakymus Sovietų gamybos visokioms prekėms,
jų tarpe — motociklai, televizijų aparatai, radijo transis-
toriai, magnetofonai (tape recorders) ir dovanų certifi-
catus galima užsakyti giminėms, gyvenantiems Lietuvoje
ir Sovietų Sąjungoje per mūsų firmą.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų
vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS
EXPRESS CORP.

45 WEST 45th STREET, NEW YORK, N. Y. 10036

Telef. 212-245-7905

SKYRIAI:

New York, N.Y. 10003 — 39 Second Avenue Tel.: AL 4-5456
Brooklyn, N.Y. 11207 — 2947 Fulton St. 647-6576
Brooklyn, N.Y. 11211 — 370 Union Avenue EV 4-4952
Boston, Mass. 02118 — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
Boston, Mass. 02127 — 331 West Broadway 268-0068
Buffalo, N.Y. 14206 — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Avenue BR 8-6966
Chicago, Ill. 60608 — 3333 South Halstead Street WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134 — 5879 State Road 884-1738
Irvington, N.J. 07111 — 762 Springfield Avenue ES 2-4685
Grand Rapids, Mich. 49504 — 636-38 Bridge St. N.W. GL 8-2256
Hamtramck, Mich. 48212 — 11333 Jos. Campau Avenue 365-5255
Hartford, Conn. 06114 — 200 Franklin Avenue 246-9738
Lakewood, N.J. 08701 — 288 Main Street FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022 — 960 S. Atlantic Blvd. AN 1-2994
New Haven, Conn. 06519 — 509 Congress Avenue LO 2-1446
Newark, N.J. 07103 — 428 Springfield Avenue BI 3-1797
Passaic, N.J. — 176 Market Street GR 2-6387
Paterson, N.J. — 99 Main Street 274-6400
Philadelphia, Pa. 19122 — 1214 N. 5th Street PO 3-4818
Pittsburgh, Pa. 15203 — 1307 E. Carson Street HU 1-2750
San Francisco, Cal. 94115 — 2076 Sutter Street FI 6-1571
Waterbury, Mass. — 905 Bank Street PL 6-6766
Worcester, Mass. 01610 — 169 Millbury Street SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503 — 309 W. Federal Street RI 3-0440

PIRMAUJANTI DESRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios desros
Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užėikite — įsitikinsite!

9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astoria: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpk. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Darbininkas kitą savaitę dėl Lincolno gimtadienio šventės išeis tik vieną kartą — trečiądienį.

N. Y. ir N. J. ateitininkai kviečia atsilankyti į užgavėnių vakarą, kuris bus vasario 8 d. 8 v.v. Maspetho lietuvių parapijos salėje. Bus linksma programa, šilta vakarienė, šokiai prie gero orkestro.

Birutė Novickienė suredavo knygą apie lietuves moteris. Knyga apima istorinius laikus, moters pasireikimą kovojant dėl tautos laisvės, nepriklausomybės laikus, tremtį ir veiklą Amerikoje. Plačiai aprašoma Moterų Klubų Federacijos atskirų klubų veikla. Knyga iliustruota, leidžiama angliškai.

Antanas Terebeiza, gvy. 180 Hale Ave., Brooklyn, N. Y., sulaukęs 78 m. amž., gavęs širdies priepuolį, mirė sausio 28. Buvo Darbininko skaitytojas ir katalikiškų lietuviškų organizacijų rėmėjas. Palaidotas iš Apreiškimo par. bažnyčios po iškilmingų pamaldų vasario 1 šv. Karolio kapinėse, Farmingdale, L.I. Didžiam liūdesiui liko: žmona Julija, duklė Julijana Zeidat su dukra ir vyru Juozu, sesuo Joana Sluoksnaitytė su šeimos nariais ir kiti giminės. Okup. Lietuvoje liko du broliai ir sesuo Viktorija.

LMKF New Yorko klubo pirmasis 1969 m. susirinkimas įvyks vasario 12, trečiadienį, 7:30 val. vak. klubo narės O. Alekniešienė bute, 86-22 106th St., Richmond Hill, N. Y.

Solistė V. Čižauskaitė-Balčiūnienė

Solistė Violeta Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas, muziką ir dramą studijavo Saint Mary of the Woods College, Terre Haute, Indiana. Ją baigė 1965, gaudama Bachelor of Arts.

Laimėjo kardinolo Spellmano stipendiją studijuoti muziką Pijaus XII Institute, Florencijoje, Italijoje. Dainavimo ir operos meno Florencijoje mokėsi pas Bruno Rigacci, žymų Italijos dirigentą, kuris šį sezoną yra N. Y. City operos dirigentas. Institutą baigė 1966, gaudama muzikos magistrės laipsnį. Florencijoje, keturis kartus koncertavo Villa Schifanoia.

Muzikos studijas 1966-67 tęsė Bostono konservatorijoje, kur turėjo Opera Workshop stipendiją. Yra dainavusi keturiose Opera Workshops operose, kurios buvo pastatytos publikai. Konservatorijos operos pastatytyme dainavo pagrindinę Agatos rolę Weberio operoje "Der Freischütz".

1967 vasarą laimėjo N. Anglijos konservatorijos stipendiją studijuoti dainavimą konservatorijos Castle Hill vasaros mokykloje su Gladys Childs Miller. Dabar dainavimo mokslą tęsia

Sol. Violeta Čižauskaitė-Balčiūnienė

privatiai su Clara Shear Bostone.

Violeta Čižauskaitė-Balčiūnienė 1968 rugsėjo 28 Clevelande laimėjo pirmą vietą Dirvos tradiciniame jaunųjų dainininkų konkurse.

Yra dainavusi amerikiečių publikai ir lietuviams Terre Haute, Columbus, Detrote, New York, Bostone, Waterbury, Clevelande, Providence ir Worcester.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 51 METŲ IŠKILMINGAS MINĖJIMAS

Ivyks sekmadienį, vasario 16 dieną, 4 val. p.p. Webster Hall salėje. Invokaciją atkalbės kleb. kun. A. Petrauskas, kalbą pasakys dr. Domas Jasaitis; meninę dalį atliks solistė Violeta Čižauskaitė-Balčiūnienė, pianistė Aldona Kepalaitė, New Yorko tautinių šokių grupė, vadovaujama Jadvygos Matulaitienės ir Apreiškimo parapijos choras, vadovaujamas muziko Algirdo Kačausko. Šokiams gros J. Kazlo orkestras. Įėjimas suaugusiems 3 dol., studentams ir moksleiviams — 2 dol. • 11 val. ryto Angelių Karalienės parapijos bažnyčioje bus IŠKILMINGOS PAMALDOS. Organizacijos dalyvaus su vėliavomis. Prašome visus pamaldose ir minėjime gausiai dalyvauti.

Amerikos Lietuvių Taryba
New Yorke

JAUNIMAS BALFO VAKARE

Pereitą šeštadienį, vasario 1, Maspetho parapijos salėje įvyko Balfio New Yorko 100-jo skyriaus vajeus užbaigimo vakaras. Šį kartą vajeus komitetui vadovavo skyriaus pirmininkas kunigas J. Pakalniškis, o jam talkino mūsų jaunimo organizacijų atstovai. Vakarą programavo reiškesi irgi jaunuoliai.

Programą pradėjo kun. J. Pakalniškis trumpai padėkdamas visiems vajeus darbuotojams ir aukotojams. Tolimesnę programą pranešinėjo V. Kidolius. Kristina Garunkštytė paskambino Beethoveno Moonlight Sonata (Op. 27, No. 2). Tai jaunutė, bet daug žadanti pianistė, kuri jau dabar parodė rimtai išvystytą techniką ir išpildyto kūrinio supratimą. Rasa Navickaitė padėklamavo Bernardo Brazdžionio "Aš čia

gyva". Daniel Skabeikis smuiku ir Philip Skabeikis pianu išpildė duetą: V. Paketuro Elegiją, susimastymas ir mažasis scherzo ir K. Galkausko Miškas naktį ir ramus liūdesys. Philip Skabeikis daugeliui jau pažįstamas kaip Laisvės Žiburio radijo programos angliškosios dalies vedėjas.

Jadvygos Matulaitienės vadovaujama New Yorko tautinių šokių grupė pasigerėtinai ir su tikra jaunatviška meile šokiui atliko tris šokius: Landytinį, Ragučius ir Vakarūškas. Žiūrovai šokiais buvo sužavėti, ir po publikos gausių plojimų grupė atliko dar vieną šokį virš programos — Suktinį. Akordeonu šokiui pritarė Vytautas Strolija.

Uždaramąjį žodį tarė Balfio reikalų vedėjas kun. Pr. Geiščiūnas. Per 18 metų dirbęs Montanos valstybėje tarp lietuvių ir pasiilgęs lietuviško žodžio, jis išreiškė savo džiaugsmą išpildyta programa, o taip pat ir padėką visiems, prisidėjusiems prie Balfio vajeus ir šio vakaro programos. Po programos vyko šokiai ir veikė valgių ir gėrimų bufetai ir turtinga loterija, kurią suorganizavo ir pravedė Juozas Zaruskas.

Atrodo, kad mūsų vakarų rengėjai privaleis nusilenkti išleptintai New Yorko lietuvių publikai ir, norėdami susilaukti pilnos salės žiūrovų, turės siuntinėti asmeniškų pakvietimus ir talpinti laikraščius akį pagaunantiems skelbimus. Šis Balfio vakaras to neturėjo (nors apie jį ir laikraštis rašė, ir per radiją kalbėjo). Neturėjo jis nei gausios publikos, — gal apie 150. Pusė iš jos buvo jaunimas. Jaunimas, kuriuo nusi-skundžiama, kad jis niekur nei-na, nedalyvauja, nesidomi lietuvių veikla. Gaila, kad tiek ne-daug žmonių matė šią kultūrin-gą, pilną jaunatviškos širdies programą, kurios paruošimas pareikalavo daug nuo laisvalaikio atitraktų valandų.

Visų mūsų vakarų, o taip pat ir šio Balfio vakaro rengėjai siekia suteikti lėšų savo reikalui. Tai svarbus tikslas. Nežinau, ar jis šį kartą buvo pilnai atsiektas. Tačiau Balfio vakaras turėjo dar ir kitą — lygiai svarbų tikslą — suburti mūsų jaunimą bendrai lietuviškai idėjai, pratinti jį pasireikš-mų lietuviškoje bendrinėje organizacijoje ir, pagaliau, sudaryti jaunimui sąlygas pabendrauti savo tarpe. Šį tikslą Balfio New Yorko 100-jo skyriaus vajeus komitetas atsiekė pasigėrėtinai. Ž.

PATERSON, N.J.

Jonas Krukonis, didysis lab-darys Patersone, sužinojęs, kad buvo apiplėštas L. B. valdybos pirm. A. Rugys, užsuko prieš šventes pas jį ir paaugojo reikiama sumą pinigų rašomos mašinėlės įsigijimui.

Grižtant į namus, užpuolė juodukai sumušė, atėmė pinig-us, laikrodį, dokumentus. Kurį laiką Krukonis vaikščiojo su mėlynėmis veide.

Vasario 16-sios minėjimas įvyks vasario 16 parapijos salėje. Paskaitą skaitys žurn. E. Čekienė. Meninėje dalyje dalyvaus dvi mamytės ir dvi dukrytės. Minėjimo pradžia 3 v. p. p. Minėjimą ruošia L. B. apylinkė. Po minėjimo pasižmonėjimas su užkandžiais ir muzika.

Vincentas ir Petronėlė Dabuliai, Darbininko skaitytojai iš Brooklyno, 40 metų vedybi-nę sukaktį švęs sekmadienį, va-sario 9. Jų vaikų užprašytos padėkos mišios bus aukojamos 11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje, kur 1929 va-sario 10 jų moterystę palaimino kun. Antanas Kuodis. Vincen-tas yra kilęs iš Old Forge, Pa., o Petronėlė — iš Žadeikių km., Lietuvoje. Jau 44 m. gyvena Brooklyne. Dabuliai užaugino 4 vaikus. Sūnus Vincen-tas su žmona ir dviem vaikais gyvena Brooklyne, dukros Ona ir Petronėlė gyvena su tėvais, o trečioji dukra yra vienuolė kazimierietė — sesuo Teresė ir mokytoja Clevelande, Ohio. Vaikai ir artimieji suakutvininkam linki Dievo palaimos ir ilgiausių metų.-Br. J.

Parduodamas namas Cypress Hills Highland Park rajone, aukštai ant kalno, gražioje vietoj, sklypas 40x100, trys dideli butai, garažas, 30,500 dolerių. Rathbone Telef. 441-8150. Jamaica Ave., kampas 88 gatvė, Woodhaven, N.Y.

Išnuomojamas naujai pertai-sytas ir išdažytas 6 kambarių butas, gazo apšildymas, geroj vietoj, prie Jamaica linijos, Cypress Hills rajone, 34-32 Ful-ton St. Brooklyn. Pageidauja-ma tvarkingi žmonės be mažu vaikų. Galima matyti iš ryto iki 2 val. ir vakare nuo 4 iki 6 v.

Petronėlė ir Vincentas Dabuliai su dukra vienuole — sesele Terese

Kun. Lionginas Jankus, Balfio reikalų vedėjas, miręs praėjusių metų vasario 4 d. Nuotr. V. Maželio

METAI BE KUN. LIONGINO JANKAUS Jo prisiminimas rengiamas šį sekmadienį

Kun. Lionginas Jankus, Balfio reikalų vedėjas, staiga mirė praėjusių metų vasario 4. Mirė po Balfio vakaro, kurį rengė Balfio šimtas skyrius, baigdamas savo vaje. To vakaro pagrindiniu rengėju, organizatoriumi ir buvo kun. L. Jankus.

Vakaro programoje buvo prisiminimas ir kun. L. Jankus ir atžymėta jo baltinė sukaktis. Balfis jis išdirbo dešimtį metų.

Baigus vakarą, jis visa sutvarkė, išvežiojo ir išnešiojo likusias dėzes su sodės buteliais ir sukvietė rengėjus sekmadienį susirinkti Balfio centre. Rengėjai susirinko, bet jis jau iš antro aukšto nebenušleido į posėdį. Prigulusį pokaičio, jį ištiko širdies smūgis.

Ši mirties žinia buvo liūdna ne tik Balfio darbuotojams, bet ir visiems, nes kun. Jankus buvo veiklus žmogus, — pats judėdamas, kitus judino. Jis buvo pozityvus žmogus, visa savo siela atsidavęs vargstančiųjų

Patikimas vyras ieško mažo buto arba kambario su galimybe išsivirti. Kas žinotų ar turėtų tokį butą skambinti telef. EV 7-1422.

Ieškomas jaunas vyras, kuris norėtų išmokyti ir interesuotis apie vandentiekio darbus (plumbing). Geras atlyginimas. Pageidaujama, kad turėtų leidimą vairuoti automobilį. Informacijai skambinti tarp 8-9 val. ryto. Tel. GL 3-5488.

Moteris ieško nebrangaus buto iš 3-4 kambarių. Kas turėtų ar žinotų apie tokį butą, prašom skambinti telef. DI 5-3113.

Woodhavene išnuomojamas didelis kambarys su atskira virtuve. Galima su baldais ir be baldų. Yra šaldytuvai. Pageidautina dirbanti moteris ar mergaitė. Informacijai skambinti vakarais po 5 val. telef. VI 6-1119.

Woodhaveno sekcijoje išnuomojamas kambarys su visais patogumais, galima naudotis virtuve. Teirautis vakarais po 6 val. tel. 296-8607.

Richmond Hill sekcijoje išnuomojamas vyriui atskiras kambarys be virtuvės. Butas prie gero susisiekimo. Kreiptis tel. 441-9720.

šalpai. Savo tiesioginį pašaukimą jis rado Balfi, kuriam ir dirbo visu atsidavimu.

Jo mirties metinės rengiamos šį sekmadienį, vasario 9. Apreiškimo parapijos bažnyčioje 5 v. popiet bus koncelebruojamos iškilmingos mišios. Koncelebruos 7 kunigai: kleb. kun. J. Aleksiūnas, kun. P. Raugalas-Ruggles, kun. A. Račkauskas, kun. V. Pikturna, kunigas J. Pakalniškis, kun. V. Dabušis ir vienas pranciškonas. Pamokslą pasakys jo kunigų seminarijos draugas kun. A. Račkauskas.

Po mišių tos pačios parapijos salėje bus akademija. Kalbės kunas A. Simutis; Balfio veikėjas, ilgametis direktorius A. Trečiokas, velionies mokinė L. Milukienė, K. Miklas ir k. Bus parodyta ekrane jo gyvenimo ištraukos. Po programos — kavutė.

Buvę kun. L. Jankaus mokiniai, draugai, bičiuliai, Balfio rėmėjai ir visi visi prašomi atsilankyti į pamaldas ir į minėjimo akademiją.

Kūno kultūros kongresas Bostone

Bostone, Statler viešbutyje balandžio 7-12 įvyks visos Amerikos kūno kultūros kongresas. Suvažiuos daugiausia mokytojai ir profesoriai. Kongreso užbaigai pakviestas Bostono lietuvių tautinių šokių sambūris. Šokdamas lietuviškus tautinius šokius, sambūris atliks vienos valandos programą. Jaunimas stropiai tam pasirodymui ruošiasi, praktikuodamas du kartus savaitėje. Sambūrio vadovai Onai Ivaškienei talkina studentas Algis Valančiūnas, Birutė Adomavičiūtė ir Birutė Raškauskaitė. Šis lietuvių šokėjų pasirodymas amerikiečių inteligentų publikai yra didelis lietuvių laimėjimas, nes bus gera proga kongreso dalyvius supažindinti su lietuvių tautos kultūra.

Muziejaus retenybė!

Baigiančios pranykti Neprikli. Lietuvos SIDABRINĖS MONETOS pardavimui: 5 litai — J. Basanavičius, 10 litų Vytautas Didysis, 10 litų prez. A. Smetona ir kitos. Kainarastis — pareikalavus. P. ZABLOCKIS, 2333 Ontario St., Vancouver 10, B.C. Canada.

BOSTONO ŽINIOS

Sv. Petro parapijos choras ved. muziko J. Kačinsko, nuo sausio 26 per 10 val. mišias gieda kun. Šukio parašytas naujas lietuviškas mišias keturiem mišriem balsam su vargonais. Tos mišios yra dedikuotos Taikos Karalienės garbei. Mišios gražios. Tik gaila, kaimes, lietuviai, nelabai lankom savo bažnyčią. Per šias mišias ji yra pustuštė.

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimas Bostone įvyks vasario 16. 10 val. ryto Sv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje šv. mišios. Organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis. 2 val. popiet lietuvių Piliečių D-jos auditorijoje iškilmingas minėjimas: vėliavų išnešimas, himnai, invokacija, sveikinimai. Kalbės prof. dr. Jonas Puzinas. Meninėje programoj dainuos solistas. Bus montažas, kurį rengia rašyt. St. Santvaras. Tautinių šokių grupės mažuosius šokėjus ruošia Ona Ivaškiene. Neturėtume vėluotis nei į bažnyčią nei į minėjimą.

L.B. Bostono Kultūros Klubas sausio mėn. susirinkime paminėjo mirusį Lietuvos operos įkūrėją solistą Kiprą Petrauską. Prelegentė Vincė Jonuškaitė-Leskaitienė pasidalino prisiminimais apie Kiprą Petrauską iš darbo operoje ir kelionių su gastrolėmis po užsienį. Ji prisiminė, kad K. Petrauskas, jei matydavęs, kad jaunas dainininkas yra pajėgus, tokius labai remdavęs. Aleksandra Gustaitienė ir Jonas Vasiliauskas turėjo užkurdę montazą su Gustaitienės įvadu ir Petrausko dainomis. V. Jonuškaitė parodė ir rinkinį fotografijų, kurios lietė Kiprą Petrauską. Susirinkimas buvo labai gausus.

RADIO PROGRAMOS

Lietuvos Atsiminimų Radio Vaianda
NEW YORKE
šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 Kil. 97.9 Mg. Fm. Direktoriaus Dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-289-6878.

Laisvės žiburys — NEW YORK —
Lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas: Romas Kezys. TW 4-1238, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

BOSTON, MASS
Vedėjas
STEP. MINKUS
WLYN — 1360 kilocycles
ir FM 101.7 banga
Sėkmadieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BOSTON, WORCESTER
BROCKTON, "
Vedėjas P. VIŠCINIS
173 Arthur St., Brockton 18, Mass.
Tel. JU 6-7209
FM bangomis 105,7 MC
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sėkmadieniais nuo 11 iki 12 vid.

DETROIT, MICH.
Lietuviškų Melodijų Radio Valanda
WJLB stotis — banga 1400
šeštadieniais 3:00 iki 4:00 p.p.
Patricia Bandza tel. 278-3265
Algis Zaprackas tel. 549-1982
Vedėjas — Ralph J. Valatka
15756 Lesure Detroit, Mich. 48227
telef. 273-2224

HARTFORD, CONN.
Ved. ALG. DRAGONAVIČIUS
WBMI - FM 95.7
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel.: 249 - 4502
Sėkmadienį — nuo 12 iki 1 d.p.

PITTSBURGH, PA.
WZUM, 1590 banga
vedėjas VYT. A. YUCIUS
62 Shady St. W. Pgh., Penna. 15228
Tel. 563-2754
Sėkmadieniais 12:00 iki 12:30 v. p.p.

PHILADELPHIA, PA.
WTEL, 860 kilocycles
BENDRUOMENĖS BALSAS
1203 Green St., Phila, Pa. 19123
PO 5-0932
šeštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p.p.

WATERBURY, CONN.
WWCO - AM - 1240
Ved. ANT. PALIULIS
Lietuvos prisiminimai
Kultūrinė - komercinė programa
Sėkmad. 9:35 iki 10:30 ryto